

కార్మిక కలం

సి ఐ టీ యు. ఆంధ్రప్రదేశ్ కమిటీ మాసపత్రిక

సంపుటి : 9

జూన్ 1983

వెల : 75 పైసలు

సంచిక 6

ఆంధ్ర ప్రభుత్వమా! నీ కార్మికవిధానం ఏమిటి?

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కార్మికవర్గం అనేకవిధాల ఆందోళన చెందుతున్నది.

వేతన కార్యదర్శుల దీర్ఘపోరాటం మొన్ననే ముగిసింది. ఆంధ్ర పేషరు మిల్లు కార్మికులు సమ్మెలోనే ఉన్నారు. కొల్లేరు పేషరుమిల్లు మూత కొనసాగుతూనే ఉంది. బయోలాజికల్ యివాన్స్ పోరాటం గురించి చూడండి. రాసి సిమెంటు మేనేజిమెంటు నిరంకుశత్వం పరిశీలించండి. యం. జి. బ్రదర్స్ కర్నూలు సమ్మెకు అర్థశతదినోత్సవం జరుగనున్నది. శాతవాహన నూలు మిల్లు కార్మికులు నిరుద్యోగులై నారు

ఆంధ్రప్రదేశ్ లెక్స్ పైర్ కార్మికులు తమ కోర్కెల వట్ల ప్రభుత్వ వైఖరేమిటా అని ఎదురు చూస్తూనే ఉన్నారు.

‘కనీస వేతనాలు చెల్లించకపోవడం రాజ్యాంగాన్ని దిక్కురించడం. వెట్టిచాకిరీ చేయించుకోవడం’ - ఇది ఈ దేశపు అత్యున్నత న్యాయస్థానం యిచ్చిన తీర్పు. అయినా తమకు కనీస వేతనాలు చెల్లించలేదని తిరువూరు కార్మికులు సమ్మె చేస్తే వారిని అరెస్టు చేసింది స్థానిక పోలీసు.

మూడువేలమంది కన్ స్ట్రక్షన్ కార్మికుల వుద్యోగాలకుముప్పు వచ్చింది. ఇదేమని అడిగితే లాఠీఛార్జిజరిగింది శ్రీశైలంలో. అక్కడ కర్నూల్ లో గూడ దీక్ష శిబిరాలను కూలగొట్టారు పోలీసులు. తమ డిమాండ్లను చర్చించమంటే రిటైన్ మెంట్ అంగీకరిస్తారా అని ప్రతిసవారు చేస్తున్నది ప్యారి మేనేజిమెంటు. సమ్మె నోటీసుయిస్తే కన్స్ లియేషన్ పిలవదు లేబర్ డిపార్టుమెంటు. కర్నూలు కార్మికశాఖ యజమానుల శాఖగా పనిచేస్తున్నదని వార్తలు.

మొత్తం కార్మికశాఖ నిర్వీర్యమై వుందనిరాసి, బయోలాజికల్ యివాన్స్ వుదంతాలు తెలియజేస్తున్నాయి.

ఆంధ్ర ప్రభుత్వం ఈ ఫిర్యాదులు పరిశీలిస్తుందా? కార్మిక విధానంలో లొసుగులు సవరించుకుంటుందా?

ఈ సంచికలో ....

- ★ అట్టుడుకుతున్న ఆంధ్ర కార్మికవర్గం
- ★ వృత్తి దుగ్మతలపై వ్యాసవరంవర ప్రారంభం
- ★ గ్యారంటీ చేసిన జీతం నిర్ణయించవచ్చా? కనీస వేతనం చెల్లించకపోతే? — లీగల్ నోట్సు
- ★ క్రామేడ్ పర్సా సోవియట్ పర్యటన విశేషాలు
- ★ సభలు - సమావేశాలు

వచ్చే సంచికలో....

రాజ్యసభలో క్రామేడ్.పి. రామమూర్తి గారు ప్రస్తుత కార్మిక చట్టాల న్వభావాన్ని, వాటి అమలును ఎండగడుతూ చేసిన వుపన్యాసం.

ప్రతి కార్మికునికి అందించి తీరవలసిన ఉపన్యాసం.

వల్లక్ సెక్టార్ లో జరిగిన వప్పందాల పూర్తి పాఠం.

సంచిక ఖరీదు ఒక రూపాయి

జూలై 10లోగా డబ్బు పంపి

మీ సంచికలు రిజిస్ట్రు చేసుకోండి

సోవియట్ యూనియన్‌లో పదిరోజులు

సోవియట్ యూనియన్‌లోని ప్రేడ్ యూనియన్ సెంట్రల్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ యూనియన్ (ఎ. యు. సి. టి. నిధి) ఆహ్వానం మీద సి.ఐ.టి.యు. ప్రతిగాల్ నేను ఈ ఏడాది మే దినోత్సవాలలో పాల్గొనటానికి మాస్కో వెళ్ళాను. భారతదేశం నుండి ఎ.ఐ.టి.యు.సి. ప్రతినిధులు శ్రీ కె.ఎ రాజన్ ఎం.సి., శ్రీ జె.పి శర్మ, ఐ.యన్.టి.యు.సి. ప్రతినిధి శ్రీ హెచ్.ఆర్. శర్మ కూడ మాస్కోకు వచ్చారు. అందరం ఏప్రిల్ 30 ఉదయం ఢిల్లీలో బయలుదేరి బొంబాయి, టాష్కెంటు మీదుగా రాత్రికి మాస్కో చేరాము.

మరునాటి ఉదయమే మే ఒకటవ తేదీ. రెడ్ స్క్వేర్‌లో జరిగే మేదే ప్రదర్శనలు చూడటానికి ఉదయం 8 గంటలకే సిద్ధంగా వుండవలెనని మాకు సూచనలందాయి. రెడ్ స్క్వేర్‌కు బయలుదేరుతుండగా మాస్కో రేడియో విలేఖరివచ్చి మమ్ములను ఇంటర్వ్యూ చేశాడు. రీగన్ కన్వింపు ప్రకటనల మీద ఆండ్రోపోవ్ ఉద్ది కత నివారణకు చేసిన సూచనలమీద అభిప్రాయాలను అడిగి రికార్డు చేసుకున్నారు.

రెడ్ స్క్వేర్‌లో విదేశాల నుండి ఆహ్వానించబడిన ప్రతినిధులందరు తమకు కేటాయించిన స్కిర్స్‌లోకి చేరారు. లెనిన్ సమాధికి చేరువలో యీ స్కిర్స్ ఏర్పాటు చేయబడినవి. మేదే ప్రదర్శన సరిగా 10 గంటలకు ప్రారంభమై 12 గంటల వరకు జరిగింది.

కామ్రేడ్ ఆండ్రోపోవ్ తదితర నాయకులు 10 గంటలయ్యేసరికి లెనిన్ సమాధిమీదకు చేరారు. ప్రదర్శకులు తమతమ బ్యానర్‌తోను చిత్రపటాలతోను, తమ ప్యాక్టరీలో ఉత్పత్తితో సాదించిన విజయాలను తెలిపే పెద్ద పెద్ద పోస్టర్‌తోను అలంకరించిన వాహనాలు యుద్ధవ్యతిరేక కార్డులు, లెనిన్, ఆండ్రోపోవ్, పోలిట్‌బ్యూరో మెంబర్లు నిలువెత్తు పటాలు ప్రదర్శనలో కనిపించాయి. ప్రతి వారిచేతిలోనూ రంగురంగుల పూలగుత్తులు మొత్తంమీద పడుగ వాతావరణం.

ఆండ్రోపోవ్ ప్రదర్శకులనుద్దేశించి ఆయా ప్రకా సంచూల సభ్యులకు పేరు పేరునా అభినందనలు తెలిపారు. 12 గంటల కల్లా ప్రదర్శనలు ముగిసినవి.

2వ తేదీన కూడ శలవు దినమే. లెనిన్ చివరిరోజులో నిరసించిన గోర్కికి వెళ్ళి చూచాము. ఆదేరోజు సాయంత్రం విదేశాల నుండి వచ్చిన ప్రతినిధులందరికీ మాస్కో ప్రేడ్ యూనియన్ కమిటీ స్వాగతసభ ఏర్పాటు చేసింది. హల్ ఆఫ్ కాలిమ్స్‌లో స్వాగతసభ జరిగింది.

3, 4 తేదీలలో ప్రేడ్ యూనియన్ సూచనల ప్రకారం ప్రేడ్ యూనియన్ సమావేశం జరిగింది. 300కు పైగా దేశదేశాల ప్రేడ్ యూనియన్ ప్రతినిధులు హాజరయ్యారు. "నేటి ప్రపంచపరిస్థితిలో ప్రేడ్ యూనియన్ కర్తవ్యం" అనే సమస్యపై చర్చలు సాగినవి.

5వ తేదీ ఉదయం నలుగురైదుగురు ప్రతినిధులు తమ ఉపన్యాసాలను చదివారు. యుద్ధ ప్రమాదాన్ని గురించి, శాంతిని మరి రక్షించుకోవలసిన అవసరాన్ని గురించి తమ ప్రసంగాల్లో పేర్కొన్నారు అనంతరం మొత్తం ప్రతినిధులను మూడు గ్రూపులుగా విభజించి మూడు సమస్యలపై చర్చించమని కోరారు.

ప ర్వా సత్యనారాయణ

1) నేటి ప్రపంచ పరిస్థితిలో ప్రేడ్ యూనియన్ కర్తవ్యం.

2) ఉత్పత్తి, మేనేజిమెంట్‌లో ప్రేడ్ యూనియన్ కర్తవ్యం

3) సాంఘిక సంక్షేమ కార్యకలాపాల్లో ప్రేడ్ యూనియన్ కర్తవ్యం

తమకు తోచిన విషయం మీద ఏదో ఒక గ్రూపు సమావేశంలో పాల్గొనుటకు అవకాశం యవ్వబడింది. నేను 3 వ తేదీ సాయంత్రం సమావేశంలో మొదటి గ్రూపులో పాల్గొని నా ఉపన్యాసాన్ని చదివాను.

4వ తేదీన అందరు ప్రతినిధులతో కూడిన జనరల్ సమావేశం జరిగింది. ఆయా గ్రూపు సమావేశాల్లో జరిగిన చర్చల సారాంశాన్ని వివరించబడినది.

ఈ సమావేశం జరుగుతుండగానే మధ్య అమెరికా రాజ్యాల్లో ఒకటైన నికరాగ్వా దేశంలోకి అమెరికా సైన్యాలు చొరబడిన వార్త అందింది. నికరాగ్వా ప్రతినిధి ఈ

విషయాన్ని వెల్లడించి తమ దేశంపై జరిగిన దాడిని ఖండించాలని విజ్ఞప్తి చేశారు. మొదటి గ్రూపు సమావేశం పిఫారసు చేసిన మీదట సర్వ ప్రతినిధులసభ తీర్మానం ఆమోదించింది. అమెరికన్ ప్రభుత్వ చర్యను ఖండిస్తూ రీగన్‌కు బెల్‌గ్రాంతు పంపాలని తీర్మానంలో పేర్కొనబడింది. నికరాగ్వా ప్రజలకు మందులు సహాయం చేయాలని కూడ తీర్మానంలో పేర్కొనబడినది.

మూడు గ్రూపు సమావేశాల్లోను కలిసి 102 మంది చర్చల్లో పాల్గొన్నారు. 4వ తేదీన సమావేశం ముగిసిన తర్వాత లెనిన్ సమాధి వద్దకు వెళ్ళి చూచాము. మేము వెళ్ళేసరికి పొడుగాటి క్యూలు వున్నాయి. మా కోసం క్యూలో మధ్యలో అవకాశం కల్పించబడింది. నిద్రలో నున్నట్లుగా లెనిన్ శరీరం గజ పెటెలో భద్రపరచబడింది. సామాజ్యవాదం మీద తొలి చావుదెబ్బ గొట్టిన మహావ్యక్తిని చూడగలగటం అదొక విచిత్రమైన అనుభూతి.

సరిగా ఒంటిగంటకు కనురెప్పపాటులో సమాధిముందర గార్డులమార్పు. కొద్ది విరామం తర్వాత సమాధిని సందర్శించేవారి ప్రవాహం యధావిధిగా కొనసాగింది.

5వ తేదీన ప్రేడ్ యూనియన్ స్కూలు భవనంలోనే మార్క్సు జయంతి సభ జరిగింది. ఆదేరోజు సాయంత్రం యుక్రెయిన్ రిపబ్లిక్‌కు ప్రయాణం.

వివిధ దేశాల ప్రతినిధులను గ్రూపులుగా నిర్ణయించి సోవియట్ యూనియన్‌లోని వివిధ ప్రాంతాలకు తీసుకువెళ్ళారు. మా గ్రూపు యుక్రెయిన్ రిపబ్లిక్‌కు పయన మైంది ఇండియా, శ్రీలంక, బంగ్లాదేశ్, నేపాల్, ఆఫ్ఘనిస్తాన్ ప్రతినిధులు మా దళంలో వున్నారు.

ముందుగా లెవోవ్ నగరం చేరాము. సింహరాసి పేర ఈ నగరానికి ఆ పేరు పెట్టారు. ఇది యుక్రెయిన్‌లోని పడమటి భాగంలో ఉంది పురాతన నగరం. 12వ శతాబ్దంలో నిర్మించబడినది.

ఇచ్చట లెవోమొబెల్ పరిశ్రమ వుంది. యూరప్‌లోని పెద్ద లెవోమొబెల్ పరిశ్రమల్లో యిదొకటి. పరిశ్రమలోని వివిధ భాగాలు చూచాం. భారీ వాహనాలే యిక్కడ

ఉత్పత్తి అవుతున్నాయి సోవియట్ లోను, యితర సోషలిస్టు దేశాలకు యీ పరిశ్రమ నుండే బిస్తులు, క్రేస్తు తదితర భారీ వాహనాలు సప్లయి. యూరీగగారిన్ ను అంతరిక్షం లోకి మోసుకెళ్ళిన రాకెటును ప్రయోగ కేంద్రానికి తీసుకువెళ్ళిన వాహనం ఈ ఫ్యాక్టరీలోనే తయారయిందని అచ్చటి పని వారు సగర్వంగా చెప్పారు.

సగటున వర్కరుకు నెలకు 190 రూబులు జీతం. 16వ శతాబ్దంలో నిర్మించిన ఫార్మస్ కేంద్రం చూచాం.

18, 19వ శతాబ్దంలో రోగులకు వ్రాపి యిచ్చిన మందుల రిజిష్టరు ప్రదర్శన కోసం వుంచబడింది.

అందమైన నగరం. 44 పినిమా హాలులు, 965 లైబ్రరీలు వున్నాయి. దీనికి విద్యార్థుల నగరం అని కూడా పేరు. 100 సెకండరీ స్కూళ్ళున్నాయి.

7వ తేదీన తుస్కావియట్ పట్టణాన్ని చూచాం. ఇక్కడ ఆరోగ్యకేంద్రం ఉంది. ప్రత్యేకించి కడుపునొప్పులకు చికిత్స జరుగుతుంది. సోవియట్ యూనియన్ లోని 26 యూనియన్లు తమ సభ్యులను యీ కేంద్రా

నికి చికిత్సకై పంపుతాయి. వారికయ్యే ఖర్చు అంతా ప్రైడ్ యూనియన్లే భరిస్తున్నవి. యూనియన్ల ద్వారా ఏటా 2 లక్షల యాబై వేలమంది వస్తారు, మరొక లక్షన్నర మంది స్వంత బాధ్యత మీద వచ్చేవారున్నారు.

ఈ ఆరోగ్య కేంద్రంలో 400 మంది వైద్య నిపుణులు, 2000 మంది నర్సులు యింకా యితర పనివారు మొత్తం 6000 మంది ఈ కేంద్రం కోసం పనిచేస్తారు.

24 వైద్య సంస్థలు దీనిక్రింద పనిచేస్తున్నవి. ప్రకృతి చికిత్స చేయబడుతుంది. సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలకోసం ఒక పెద్ద హాలుంది. రోజూ 600 మంది ఈ కేంద్ర కార్యక్రమాల్లో పాల్గొంటారు. మేము వెళ్ళిన రోజున వందల, వేల సంఖ్యలో చికిత్సకోసం వచ్చినవారు వారి కుటుంబాలతో సహా కనిపించారు. ఏదో తిరునాళ్ళకోసం వచ్చారా అనిపించింది.

8వ తేదీన లెనిన్ సమిష్టి క్షేత్రాన్ని చూచాం. ఈ సమిష్టి క్షేత్రాన్ని మేం సమీపించగానే గ్రామస్థులు రౌండ్, ఉప్పు యిచ్చి స్వాగతం పలికారు. మిత్రులకు స్వాగతం యిచ్చే వద్దతి అది.

ఆరోగ్య కేంద్రాలకు పాలు, మాంసం యిచ్చటనుండి సప్లయి జరుగుతుంది.

కడుపుకు సంబంధించిన జబ్బులకు చికిత్స కోసం యిచట శాస్త్రీయ పద్ధతిలో పాలు ఉత్పత్తి చేస్తారు. పశువుల మేతను కూడ దానికనుగుణంగా పెంచుతారు. కడుపు నొప్పితో బాధ పడేవారికి ఈ కేంద్రం నుండి పాలు వాడుతారు. ఈ కేంద్రంలో 13000 పాడి పశువులున్నాయి.

తర్వాత ప్రొగ్రెసివ్ సమిష్టి వ్యవసాయ క్షేత్రానికి వెళ్ళాం. అంచనాలను మించి ఉత్పత్తి లక్ష్యాలను పూర్తి చేసినందుకు యీ పేరు పెట్టబడింది.

ఈ క్షేత్రం మధ్యలోకి చేరేసరికి గ్రామ మంతా చిన్న, పెద్దలు వచ్చిచేరి స్వాగతం చెప్పారు.

రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం చివరిదశలో జెకోస్ట పేకియాను విముక్తి చేస్తున్న సందర్భంలో నలివైకోవ్ అనే వీరుడు యుద్ధ రంగంలో మరణించాడు. ఆ వీరునిదీగ్రామమే. ఆ వీరుని శిలావ్రతిమ గ్రామ మధ్యలో

(మిగతా 4వ పేజీలో)

వి. పి. యస్. ఆర్. టి. సి. కార్మికుల ఆందోళన

ఆర్. టి. సి. స్వర్ణోత్సవం జరుపుకుంటున్నది. సిబ్బంది కష్టం సంస్థను చివరకు లాభాల దారికి మళ్ళించింది.

ఆర్. టి. సి. వాడే అన్ని వస్తువుల ధరలు పెరిగాయి. ప్రభుత్వ ఆర్థిక విధానాల దుష్ఫలితం ఇది. అన్ని పెట్టుబడిదారీ సంస్థలకీ ఆర్. టి. సి. సహితం ఈ భారాన్ని కార్మికులపై మోపబానుకున్నది.

గత కొద్దిసంవత్సరాలుగా ఆయిల్ వాడకం తగ్గించారు కార్మికులు. టైర్ మనుగడ కాలం పెంచారు. బస్ల వాడకం పెరిగింది. అదనపు ప్యాసింజర్లను మోసున్నారు.

కష్టించి పనిచేసేకొద్దీ కార్మికులనుతరుముతున్నది ఆర్. టి. సి. యాజమాన్యం. బస్కు వుండాలి కార్మికుల విషయాలని తగ్గిస్తున్నది. ఒకనాడు బస్కు 11.5 కార్మికులు వుండేవారు. అప్పటి నుండి బస్లలో మెకానికల్ గా

అనేక మార్పులు వచ్చాయి. సీటింగ్ పెరిగింది. ఆయిల్ బస్కు 7 గురికి సిబ్బందిని తగ్గించాలని యాజమాన్యం సలకల్పం. ప్రొడక్షన్ ఇన్ సెంటివ్ బోనస్కు టార్జెట్టు మారుస్తున్నారు. మూడేళ్ళనాడు నిర్ణయించిన టార్జెట్టు పూర్తి చేయలేదనే నెపంతో విజయవాడ వర్క్ షాప్ లో రు. 5 లక్షలు రికవరీకి యిప్పుడునోటీసుయిచ్చారు [ఈరికవరీపై స్టాప్ ఆండ్ వర్క్స్ ఫెడరేషన్ హైకోర్టునుండి 'నే' తెచ్చింది.] ఎక్స్ ప్రెస్ లో, ప్యాసింజర్లు, సీటింగ్లు ప్రయాణం చేయాలి కిలో మీటర్లను పెంచుతున్నారు. పని గంటలు, చార్జీలు చట్ట విరుద్ధంగా మారుస్తున్నారు. డ్రామేజన్ రికవరీ మొత్తాన్ని వెయ్యికి పెంచారు. కక్ష సాధింపు చర్యలు మితిమీరాయి.

పీటికి వ్యతిరేకంగా స్టాప్ ఆండ్ వర్క్స్ ఫెడరేషన్ కదిలింది. ప్రచారం, నిరసన ప్రదర్శనలు, నిరాహార దీక్షలకు పిలుపునిచ్చింది. ఆ మేరకు కృష్ణా, గుంటూరు, ఒంగోలు, ఖమ్మం డివిజన్ లో వాల్ పోస్టర్లు, కరవత్రాలు వేసి ప్రచారం చేశారు.

కృష్ణా డివిజన్ డిపోలో మే 25 నుండి 27 వరకు నిరాహారదీక్షలు సాగాయి. తెనాలిలో బహిరంగసభ జరిగింది ఒంగోలు డివిజన్ లో జూన్ 3న నిరాహారదీక్షలు సాగాయి.

ఖమ్మం డివిజన్ లో డివిజన్ ఆఫీసుముందు ధర్నా జరిపారు.

మరింత తీవ్రమైన ప్రోరటానికి పూనుకునేందుకు త్వరలో రాష్ట్రకమిటీ సమావేశమౌతున్నది.

★

సోవియట్ పర్యటన

(3వ పేజీ తరువాయి)

సాపించారు. ఆయన కుటుంబ సభ్యులను కలసుకున్నాం.

మరునాడు మే 9. యుద్ధంలో విజయం పొందిన రోజు. లివోవ్ నగరంలో యుద్ధవీరుల స్మారక స్థూపం దగ్గర పుష్పగుచ్ఛాలుంచాం.

వీడ్కోలు సభ జరిగింది. వరస్పరాధినందనలు జరిగాయి. యుద్ధం నివారించుకామని, శాంతిని కాపాడుకామని సందేశాలు యిచ్చుకోవడం జరిగింది. కళాప్రదర్శనలు జరిగాయి. ఉత్సాహపడి నేను మేడే పాటపాడాను. అనేక మంది వచ్చి అభినందించారు. పసిపిల్లలు వచ్చి బ్యాడ్జీలు చొక్కాలకు అలంకరించారు. మనసు ఉబ్బిపోగింది.

నాలు రోజులపాటు యుక్రెయిన్ ప్రజల మధ్య మెలిగి వారిహృదయపూర్వక ఆతిథ్యం పొంది 9వ తేదీ సాయంత్రం మాస్కోకు తిరిగి వచ్చాం.

10 వ తేదీ మాస్కోలో ఎగిబిషన్ చూచాం. 15 రివల్యూషన్ లోను సాధించిన ప్రగతి కండ్లకు కట్టినట్లు ప్రదర్శించబడింది. ఎగిబిషన్ అంతా చూడాలంటే రోజులు పడుతుంది. ఒక భాగం మాత్రమే చూడగలిగాం.

గగారిన్ ను అంతరిక్షంలోకి తీసుకువెళ్ళిన రాకెట్ నమూనా ప్రదర్శనలో వుంది. 10 వ తేదీ రాత్రి మాస్కో నుండి బయలుదేరి మరునాడు ఉదయం ఢిల్లీకి చేరుకున్నాం.

వెళ్ళిన ప్రతిదోటా పరిశుభ్రత కొట్టివచ్చినట్లు కన్పిస్తుంది. రోడుమీద చెతాచెదారం వేసే అలవాటేలేదు. స్వచ్ఛందంగా క్రమశిక్షణ పాటించబడుతోంది.

ప్రజలు చిన్నలు, పెద్దలు ఆరోగ్యంగా కనిపించారు.

మాస్కో నగరంలోనూ, పరిసరాల్లోనూ తారీఎతున గృహ నిర్మాణం జరుగుతోంది. అనేక అంతస్తుల భవనాలు నిర్మించబడుతున్నవి. పరిశ్రమల కేంద్రాల్లోనూ యంత్ర, గ్రామాల్లో మాత్రం చిన్న యిండ్లు. యింటి చుట్టూ ఖాళీ స్థలం, కూరగాయల పెంపకం కనిపించింది.

ఏమాత్రం ఖాళీస్థలమున్నా చెట్ల పెంపకానికి ఎంతో శ్రద్ధ చూపబడుతుంది. పొలాల మధ్య సాగుకు అనువుగాలేని చోట్లా అడవి పెంపకం కనిపిస్తుంది.

ప్రయాణ మంతటిలోను అనుకున్నంతగా చలిలేదు. మాస్కోలో చెట్లు అప్పుడే చిగురిస్తున్నాయి. ముసిముసి నవ్వులు. యుక్రెయిన్ లో వాతావరణ స్థితిలో కొంత తేడా. చెట్లు చిగుర్పడమేకాదు. పుష్పించుతున్నాయి. కిలకిల నవ్వుతున్నాయి.

అహదకరమైన యీ వాతావరణంలో సోవియట్ ప్రజల హర్షిష్టతంతో మరో ప్రపంచంలో నున్న అనుభూతి పొందాము. లెనిన్ దేశాన్ని చూడగలిగానని సంతృప్తితో 10 రోజుల పర్యటన అనంతరం ఢిల్లీ చేరుకున్నాను.

★

జె. కె. మూసివేతకు ఖండన

సి. ఐ. టి. యు. పిలుపు ననుసరించి ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని దిగువ కార్మికసంఘాలు రాజస్థాన్ ముఖ్యమంత్రికి తెలిగ్రాములు పంపాయి. రిటైర్మెంట్ మెంటును ఆపాలని, ఆ కార్మికులందరినీ తిరిగి పనిలోకి తీసుకోవాలని కోరారు. తెలిగ్రాము కాలుపీ రాజస్థాన్ సి.ఐ.టి.యు. కమిటీకిగూడా పంపారు. (1) సౌత్ సెంట్రల్ రైల్వే ఎంప్లాయిస్ యూనియన్, విజయవాడ. (2) ఆంధ్రప్రదేశ్ ఐ.యల్.టి.డి. వర్కర్స్ ఫెడరేషన్, విజయవాడ. (3) ఆంధ్రప్రదేశ్ లారీవర్కర్స్ ఫెడరేషన్, విజయవాడ. (4) ఎ. పి. యస్.ఆర్.టి.సి. స్టాప్ ఆండ్ వర్క్స్ ఫెడరేషన్ హైదరాబాద్, (5) ఒంగోలు లారీ వర్కర్స్ యూనియన్, ఒంగోలు.

వృత్తి రుగ్మతల పరిచయము

వృత్తి రుగ్మతలంటే ....

— డా॥ బ్రహ్మ రెడ్డి

మనిషి జీవిత క్రమంలో ఏదో వృత్తిని ఎన్నుకుని, లేదా ఎన్నుకోబడి మనుగడ సాగిస్తాడు. ఆయా వృత్తుల్లో వాటికున్న ప్రత్యేకత దృష్ట్యా కొన్నిజబ్బులు వస్తాయి. వాటిని “వృత్తి రుగ్మతలు” లేదా “వృత్తి రీత్యా రోగాలు” అంటాము.

వృత్తిరీత్యా వచ్చే జబ్బుల్లో చాలా వాటికి సరైన వైద్యమే లేదు. వచ్చిందంటే కాస్త వెనుకో ముందో ప్రాణాంతకము కావటమే. అందుకని వృత్తి రోగాలు రాకుండా చేయటం మీదనే నొక్కి వక్కాణించటం జరుగుతుంది. ఆ క్రమంలో వృత్తి రుగ్మతలకు వైద్యం చేయటం కంటే “వృత్తుల్లో ఆరోగ్యము కాపాడటం” అనే ప్రళక్తి ముందు కొచ్చింది దాన్నే “వృత్తి ఆరోగ్యం” అంటాము.

1950 లో అంతర్జాతీయ కార్మిక సంస్థ, ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ జాయింట్‌గా మీటింగేసుకుని వృత్తి ఆరోగ్యమంటే ఈ విధంగా తేల్చింది: “వివిధ వృత్తుల్లో ఉండే కార్మికుల శారీరక, మానసిక, సామాజిక ఆరోగ్యము పెస్తాయిలో ఉండేట్లు చూడటం; పనిపరిస్థితుల కారణంగా అనారోగ్యం వాతపడకుండా నిరోధించడం; పనిలో నిర్దిష్ట ప్రమాదాల నుంచి రక్షణ; పనివారి మానసిక, శారీరక స్థితికి అనుగుణమైన వృత్తి వాతావరణాన్ని అందించటం; ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే పనికి మనిషి-మనిషికి పని సరిగ్గా అమరేట్లు చూడటం “వృత్తి ఆరోగ్యము” యొక్క ధ్యేయమే ఉండాలి” చాలా అందంగా నిర్వచించారు. తియ్యగానే ఉన్నాయికాని అందేట్లు లేవు ద్రాక్షపళ్ళు”

వృత్తులు తప్పవు

పెద్దగా తెలివి కొతగా రావల్సిన అవసరం లేకుండానే తెచ్చుకోవచ్చు మనము, — బ్రతకటం ఒక అవసరమనీ, అందుకుగాను

తిండి, గుడ్డ, యిల్లు యిలాంటి అనేకానేక అవసరాలు తీర్చుకోవాలని, తెలివిమరీఎక్కువై “నాకు చావయినా బ్రతుకయినా” ఒకటేనని మైకుపెట్టి మరీ మీటింగులు చెప్పే పెద్దమనుషుల సంగతి కాసేపు వదిలేద్దాము.

తిండి కావాలంటే రైతు దాన్యం కష్టించి పండించాలి, పొలందున్నాలి. పొలందున్నా లంటే నాగలి, నాగలికర్ర కావాలి. ఇక నాగలికి కావాల్సిన కొయ్య చరిత్ర అడవిలో మానులు కొట్టేదగరనుంచి వడ్రంగి నాగలి తయారు చేసేదాకా సాగుతుంది. గనులోంచి ఇనుపరాయి త్రవ్వే దగరనుంచి, ఇనుము — ఉక్కు కర్మాగారాల్లో ఆ రాయిని కరిగించి ఇనుము తయారుచేయటం, దాన్ని నాగలి కర్రలుగా పోతపోయటం దాకా నాగలికర్రచరిత్ర సాగుతుంది. ఈ నాగలి, కర్ర అనే దగరే పేలు-లక్షల కార్మికులు తమ తమవంతు శ్రమ చేస్తూవున్నారరు.

ఈ విధంగా మనము మనుగడ సాగించే క్రమంలో ఉపయోగించే ప్రతి వస్తువువెనుకా ఇంతింత శ్రమజీవన చరిత్ర వుంది ప్రపంచ కార్మికులందరూ ఒకే త్రాటిమీద నిల్చి కష్ట పడుతున్నారు. ఒక్కొక్కడు ఒక్కో పని చేస్తున్నాడు. ఆ పనులనే ‘వృత్తు’ లంటున్నాము.

అందువలన వాడు కష్టజీవి అయినా కాక పోయినా జీవించాలంటే వస్తువులు కావాలి. వివిధ వృత్తుల రూపంలో మానవులు శ్రమ చేయాలి.

శ్రమ చేసేవానికి

సుఖంగా బ్రతికే హక్కుంది —

శ్రమ చేసేవాడే ఈ సమాజానికి పునాది. పరిశ్రమాధిపతులు “మేము లేకపోతే ఈ వస్తువులన్నీ మీకెక్కడినించి వస్తాయ”ని దబాయించవచ్చు. దానికో చిన్న ప్రయోగం చేయవచ్చు. పరిశ్రమాధిపతులు వస్తువులు

ఉత్పత్తి చేసే క్రమంలో శ్రమ చేయరని తెలుసు మనకు. వారంతా కూడబలుక్కుని తెలారేసరికంతా బంగళాఖాతంలో దూకి చచ్చిపోయారనుకోండి. (అలా చేయరనుకోండి) ఈ ప్రపంచ ప్రజల జీవనంలో వచ్చే మహా ప్రళయమేమీ ఉండదు. రైతు కదులుతాయి, విమానాలు ఎగురుతాయి, బెలి ఫోనులు మామూలుగానే మ్రోగుతాయి.

కాని ప్రపంచంలోని కష్టజీవులంతా ఒక్క నెల రోజులు పని చేయకుండా సమ్మె చేశారనుకోండి ఆ కష్ట జీవులతో పాటు ఈ పరిశ్రమాధిపతులు కూడా శోషించి అడ్డం వదల్సిందే.

దీన్నిబట్టి ఎవరు ఈ జీవనానికి పునాదో అర్థం చేసుకోవచ్చు.

అటువంటి శ్రమ జీవి సుఖంగా జీవించాలనుకోవటంలో తప్పేమీ లేదు. సుఖంగా బ్రతకటానికే ప్రకృతిమీద పనిచేసి కొత్త కొత్త వస్తువులు తయారు చేసుకున్నాడు. వాటితో మరిన్ని అవసరాలు తీర్చుకోటానికి ఉత్పత్తి చేసుకొన్నాడు.

ప్రతి పనిముట్టును కనిపెట్టాడు వాటిని తగిన రీతిలో ఉపయోగించుకొనకపోతే తన ఆరోగ్యము .... అనలు ప్రాణాలే పోయే ప్రమాదమూ ఉంది. అందుకనే ప్రకృతిమీద దాడి చేసేటప్పుడు, అత్య రక్షణ కూడా నేర్చుకున్నాడు. కతిని కనిపెట్టినవాడు అత్య రక్షణకు ‘దాలు’ కనిపెట్టాడు.

విద్యుచ్ఛక్తి కనిపెట్టినవాడు రబ్బరు తొడుగు కనిపెట్టాడు అర్కువెల్డింగు కనిపెట్టిన వాడు కళ్ళుపోకుండా ల్లటి అద్దము కనిపెట్టాడు మోటారు వెక్కి, స్కూటరు కనిపెట్టిన మానవుడే తలకాయ వగలకుడ ఉంటానికిగాను హెల్మెట్ కనిపెట్టాడు. ఇలా అనేకం.

మనిషి తన శ్రమ ద్వారా సుఖం సాదించుకోవాలంటే వివిధ వృత్తుల ద్వారా ప్ర-

వృత్తి రుగ్మతలకు కారణాలు

మీద దాడి చేయటమే కాదు. ఆయావృత్తులు కొనసాగించేటప్పుడు తగినరక్షణ పొందాల్సిన అవసరం కూడా ఉంది.

వృత్తి రుగ్మతలు

యజమానికి పట్టువు

వృత్తిలో నేరుగా భాగం వంచుకోదు యజమాని. ఆయా వృత్తులు కార్మికుని ఆరోగ్యం నాశనము చేసే యేమీ పట్టించుకోడు. వృత్తులో తగిన రక్షణ యివ్వాలంటే మరికొంత ఖర్చు చేయాల్సి ఉంటుంది. కష్ట జీవుల శ్రమనే లాభంగా మార్చుకోనేర్చిన యజమాని రక్షణకోసం పెట్టాల్సిన ఖర్చును కూడా లాభంగా జమ చేసుకుంటాడు. వృత్తి రుగ్మతలతో ఈ కార్మికుడు మరణిస్తే వాడి కొడుకో, కూతురో పనిలో మరలాచేరతారు. సంపదలు సృష్టించే వానిమీద, వాడి ప్రాణం మీద యజమానికి ఎంత ప్రేమ ఉంటుందో మనం అర్థం చేసుకోవాలి దీన్నిబట్టి.

వృత్తి రుగ్మతలకు కారణాలు

ఆయావృత్తులలోనే వృత్తిరుగ్మతనుతెచ్చి పెట్టగల కారణము ఇమిడి ఉంటుందనేది స్పష్టం దాన్ని ఎదుర్కోటానికే తగు రక్షణలు తయారు చేసుకుంటాడనేది అర్థమయింది. ఈ కారణాన్ని ఎదుర్కోటానికి మనిషి తన జ్ఞానాన్ని పెంచుకోవాలి. అదే సాంకేతికము.

(ఎ) సాంకేతికము: ఆయా వృత్తులో ప్రమాదాలు లేకుండానూ, తక్కువ శ్రమలో ఎక్కువ ఫలితం వచ్చేట్లుగానూ, మనుషుల పాత్ర మొత్తం మీద తగ్గించేవిధంగానూ సాంకేతికాభివృద్ధి సాగాలి. అలాసాగని సందర్భాలలో వృత్తి రుగ్మతలు రాజ్యమేలుతాయి.

ఇంకొంచెం లోతుకెళ్ళే - పెరిగేసాంకేతికాభివృద్ధి ఉత్పత్తిని పెంచుతుందికాని కార్మికునికి సుఖాన్నివ్వదు. న్యాయంగా కార్మికునికి రావాల్సిన సుఖాన్ని యజమాని గద్దలాగా తన్నుకుపోతాడు.

(బి) కార్మికుల పేదరికము ;

అచూయకత్వము:- కార్మికులకు యిచ్చే జీతాలలోంచే వృత్తిలో రక్షణ పొందమంటాడు యజమాని. ఇచ్చే జీతంతో నిష్కడరిద్రము అనుభవించే కార్మికుడు పనిలో తగిన రక్షణ పొందటానికి కూడా ఖర్చు

చేయాలంటే సాధ్యమయ్యే పనికాదు. వర్తవ సావంగా వృత్తి రుగ్మతలు ఎదుర్కోటానికి అవసరమైన సాంకేతికాభివృద్ధి జరిగినా, ఆ ఫలితాలు కార్మికుల దరిద్రమూ, అమాయకత్వం వలన వారికి అందవు. ఎందుకని?

(సి) ప్రభుత్వము :- “ప్రజల యొక్క ప్రజల చేత, ప్రజల కొరకు” పరిపాలించే ప్రభుత్వము కళ్ళనీళ్ళు తుడవటానికి “పరిశ్రమల చట్టాలు” చేసి ఫలానా ఫలానా రక్షణలు ఏర్పాటు చేయాలంటారు. “పేదరికమా ఆగిపో” అని గావుకేకలు పెడతారు. “నిరక్షరాస్యత నిర్మూలించటానికి జథకాలు. తద్వారా ప్రజల అమాయకత్వం పోతుంది: పరిశ్రమలో తగినరక్షణలుతీసికొని ఆరోగ్యం కాపాడుకుంటార”ని చెప్తారు.

ఇవన్నీ అమలుచేయటానికంటూ పథకాలు కాగితాలమీద పిల్లల్ని పెడతాయి. అమలు జరగవు ఆచరణలో. ఎందుకని?

డి) యజమానులు :- తాతా బిర్లాలు కోట్లాది పన్నులు ఎగగొట్టినా ఏమీ చేయని చేయలేని ప్రభుత్వము సాధారణ రైతు రూపాయి పన్నుకట్టకపోతే జప్తులుచేస్తుంది. బిర్లాగారికి కరెంటు యూనిట్ రెండు పై సరికిచ్చిన ప్రభుత్వము నీ దగ్గర అర్థ రూపాయి వసూలు చేస్తుంది.

కాంట్రాక్టర్లు ఇసుకపోసి డాములు కడితే ఆ డాములు కూలి జనంచస్తే వారినేమీఅనవు కోరుతు. కాని నీవుఅత్యంతరక్షణకు తిరగబడితే యావజ్జీవం వడిస్తాయి అదే కోర్టులు.

జీతాలు చాలలేదని నమ్మేస్తే నీమక్కెలిరగతంకారు పోలీసులు. యజమానులు లాకౌటు చేస్తే అదే పోలీసులు పరిశ్రమను జాగ్రత్తగా కావలా కాస్తారు.

అందువలన యజమానులప్రభుత్వం కష్ట జీవుల తరపున పనిచేయదు.

వృత్తి రుగ్మతలు రాకుండా ఉండాలంటే. వృత్తిలో ఆరోగ్యం కాపాడబడాలంటే సాంకేతికాభివృద్ధి జరగాలి. ఆ ఫలితాలు కష్టజీవులకందాలి. దానికి ప్రజల పేదరికమూ, అమాయకత్వము అడ్డంకి. వాటిని పోగొట్టాల్సింది ప్రభుత్వము. ఆ ప్రభుత్వము యజమానుల వంటింట్లో బిందీయేపోయింది. యజమాను

లకు కావాల్సింది లాభాలేగాని కార్మికుల రక్షణకాదు.

కాబట్టి నేను తర్వాత సంచికలలో రాయబోయే వృత్తిరుగ్మతలకు అంతిమ పరిష్కారము ఈ యజమానుల కొమ్ముగాచే ప్రభుత్వము పోయి కార్మికుల ప్రభుత్వము వస్తేగాని సాధ్యంకాదు. అలా కార్మికుల ప్రభుత్వాలు వచ్చినచోట వృత్తిరుగ్మతలు ఏ విధంగా తగ్గిపోయింది. కూడా సోదాహరణగా వివరిస్తాను.

ఇదంతా మాటయాభై సంవత్సరాల నాడే గమనించిన ఒక పెద్దాయన “ప్రపంచకార్మికులారా ఏ కంకండు! మీకు పోయేదేమీలేదు సంకెళ్లతప్ప” అనిగర్చిందాడు. ఇప్పటికీఆ నివాదము యజమానుల గుండెల్లో రైళ్ళు పరిగెత్తేటట్లు చేస్తూంది. ఆయన శతవరంతినే ప్రపంచమంతా ఈ సంవత్సరం చేసుకుంటోంది. ఇదీ వృత్తి రుగ్మతలకు ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితికిగల సంబంధము టూకీగా.

(న శే షం)

పోరుగు రాష్ట్రాల్లో ....

- తమిళనాడులో రిలక్షలమంది బీడీకార్మికులు సమ్మె చేశారు. వేతనంలో 80 పైసలు పెంచేందుకు, బోనస్ 15 పైసలు యిచ్చేందుకు అంగీకారం కుదిరింది.

దీని ప్రకారం వెయ్యి జాడీ బీడీలు చుడితే ఎనిమిది రూపాయలు, సాదా బీడీలకు రు. 7-50 యిస్తారు. బోనస్ వెయ్యి బీడీలకు 50 పైసలు.

- మహారాష్ట్రలో ఒక సెక్కిల్ తయారీ సంస్థను జాతీయం చేశారు. అంతకు ముందు దివాలాకు తోడ్పడినవారినే నిర్వాహకులుగా వుంచారు. జాతీయమే మూడేళ్ళు గడుస్తున్నాకనీసం సరైన ముడిసరుకు సరఫరాకు సహితం వారు ఏర్పాటు చేయలేదు. ‘మేజి మెంట్’ను మార్చండి. పరిశ్రమను రక్షించండి’ అనే నినాదంతో జాతీయ సెక్కిల్ కార్పొరేషన్ కార్మికులు సమ్మె చేస్తున్నారు.

మే 10, 11లలో 8 లక్షలమంది బీహార్ ప్రభుత్వోద్యోగులు సమ్మె చేశారు. వివిధ శాఖల్లో రోజువారీకార్మికులుగా పనిచేస్తున్న వారిని శాశ్వత కార్మికులను చేయాలని వారు కోరారు.

యూనియన్ల సభలు - సమావేశాలు

• మే ఒకటవ తేదీన ఏలూరులో కృష్ణా జూబ్ కార్మిక సంఘం సమావేశం జరిగింది. కొత్త కార్యవర్గం ఎన్నికైంది.

• గురజాలలో నిర్మాణమాతున్న నాగ రున కోవరేటివ్ మగర్ ఫ్యాక్టరీలో కాంట్రాక్టు కార్మికులు ఏప్రిల్ 24 న జరిగిన సభలో యూనియన్ ఏర్పాటు చేసుకున్నారు.

• ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం ఎంపాయిన్ యూనియన్ సంఘ రజతోత్సవాలు మే నెల మొదటి వారంలో రెండు రోజులు జరిగాయి. కార్మిక వ్యతిరేక విధానాలపై సదస్సు నిర్వహించారు.

• ఏప్రిల్ 30 న జరిగిన విజయవాడ వర్కింగు జర్నలిస్టుల యూనియన్ ఎన్నికలలో శ్రీ బి. నాగేశ్వరరావు ఒక్క ఓటు మెజారిటీతో అధ్యక్షులుగా ఎన్నికైనారు.

• భీమవరం డివిజన్ వర్కచార్జిడ్ కార్మికుల సభ మే 12న జరిగింది. శ్రీ పి. లక్ష్మీదాస్ సభను ప్రారంభించారు. రిటైర్ అయిన వారి సానంలో కొత్తవారిని నియమించాలని, ఎల్.ఓ.సి. వద్దటి రద్దుచేయాలని, డ్రయివర్ల జీతాలలో వ్యత్యాసాలు రద్దు చేయాలని కోరారు.

అదే రోజు పశ్చిమగోదావరి జిల్లా పరిషత్ యూనియన్ మహాసభ సహితం జరిగింది.

* నల్లగొండ జిల్లా కోదాడ గుమాస్తాల సంఘం వారి కోత్సవం జరిగింది. యూనియన్ కొత్త కార్యవర్గాన్ని ఎన్నుకున్నారు.

* ఏలూరు తాలూకా బ్యాంకు వుద్యోగుల సమన్వయ కమిటీ సమావేశం ఏలూరులో జరిగింది. నూతన కార్యవర్గం ఎన్నికైంది.

* సినిమావుద్యోగులకు కనీసపేతనాలను నిర్ణయించాలని కోరుతూ నల్లగొండ సినిమా కార్మిక సమాఖ్య అధ్యక్షుని ప్రదర్శన ప్రారంభం జరిగింది.

* ముగళగిరి రైల్వే మరియు టౌన్ ఎగుమతుల డిగుమతుల మూత కార్మిక సంఘం 6వ వారికోత్సవం మే 29న జరిగింది. నూతన కార్యవర్గం ఎన్నికైంది.

* పొత్ సెంట్రల్ రైల్వే ఎంపాయిన్ యూనియన్ తెనాలి బ్రాంచి కార్యవర్గ సమావేశం మే 29న జరిగింది. ఎ. పి. స్నేహ కార్మికులకు ఇంటి అద్దె మంజూరు చేయాలని, కార్మికులను వర్మినెట్ చేయాలని కోరారు.

లని, కార్మికులను వర్మినెట్ చేయాలని కోరారు.

సింగరేణి బహిరంగసభ

ఐమ్మంజిల్లా ఇలెండు(నబ్ జెల్ డిస్ట్రిక్ట్)లో సింగరేణి కాలరీస్ ఎంపాయిన్ యూనియన్ అధ్యక్షుని మే 13న బహిరంగసభ జరిగింది. శ్రీ మంచికంటి రామకృష్ణరావు, శ్రీ వై. వినయకుమార్లు ప్రసంగించారు.

జీతాలు, అనారోగ్యపరిస్థితులు, మొదలైన విషయాలను వుపన్యాసకులు వివరించారు.

తెలుసుకోదగ్గ విశేషాలు

అహోరధాన్యాల తలసరి లభ్యత తరుగుదల

బియ్యం, గోధుమపప్పుధాన్యాల తలసరిగా దొరికే మొతాలు తగ్గాయి. 1980-81లో 1981-82లో వివిధ వస్తువులు ఈవిధంగా అందుబాటులో వున్నాయి.

	1980-81	1981-82
బియ్యం	197.4 గ్రా	194.4 గ్రాములు
గోధుమ	129.3 గ్రా	129.2 గ్రాములు
పప్పుధాన్యాలు	417 గ్రా	415.8 గ్రాములు

గనులచట్టం సవరణ

1952 గనులచట్టాన్ని సవరిస్తూ మే 10న భారత ప్రభుత్వం లోక్ సభలో ఒక బిల్లు ప్రవేశపెట్టింది. గనులలో 18 ఏడల్లోపు వారిని నియమించడం ఈ బిల్లుద్వారా నిషేధించారు. గనులలో రక్షణకు సంబంధించిన సవరణలు సహితం ఇందులో వున్నాయి.

తగ్గిపోయిన రూపాయి

కార్మికుల వినిమయ ధరలతో పోలి సేగత పడేశ్లో రూపాయి విలువ 57 శాతం పడిపోయింది. 1973లో 48.3 పైసలు విలువ 1983 మార్చి నాటికి 19.92 పైసలైంది.

మహిళల్లో నిరుద్యోగం

ఉద్యోగం కావాలని ఎంపాయిమెంట్లు ఎక్స్ప్లెంజీలలో నమోదుచేసుకున్న స్త్రీలసంఖ్య 1982 అక్టోబరు చివరకు 30 లక్షల 70వేలు.

వెట్టిచాకిరి

దాదీ ప్రాంతంలో వెట్టిచాకిరి చేస్తున్న వారు లేరని హర్యానా ప్రభుత్వ వాదన. సుప్రీంకోర్టు ఈ విషయం విచారించేందుకు శ్రీ మనశ్యాం వరదేశీని కమిషనర్ గా నియమించింది. కమిషనర్ నివేదిక ఆధారంగా అటువంటివారికి తగు రక్షణ కలిగించాలని సుప్రీంకోర్టు భివాని జిల్లా జడ్జిని నియమించింది. క్వారీలలో రహస్య విచారణ జరపాలని ఆయనను ఆదేశించింది.

అంతకుముందు సంవత్సరం 26 లక్షల 26వేలు వుండేవారు. అంటే ఏడాదికి 15.2 శాతం పెరిగారు.

కార్మికుల రిట్రైండ్ మెంట్

అరేఖపేగా సర్వీసుగల 74మంది నిపుణులైన కార్మికులను శ్రీకైలం ప్రాజెక్టులో రిట్రైండ్ చేశారు.

280 మంది ఎన్ యమ్ ఆర్. కార్మికులు 10 నుండి 20 సంవత్సరాల సర్వీసు చేసినా వర్మినెట్ చేయలేదు.

నీరులేక ఫ్యాక్టరీ మూత

మంగుళూరులో నీటి కొరత ఫలితంగా మంగుళూరు ఎరువులు, రసాయనాల కర్మాగారం మూతబడింది ప్రతిరోజూ 20 లక్షల రూపాయల వుత్పత్తి నిలిచిపోయింది.

సి. ఐ. టి. యు.

కొత్త ప్రచురణలు

కాన్సూర్ మహాసభలో

అధ్యక్షావన్యాసం	రు. 1-00
కార్యదర్శి నివేదిక	1-25
కార్మికవర్గ చారిత్రక కర్తవ్యం	
న.దూరి - రచన	1-25

వెంటనే ఆర్డరు పంపండి

రాష్ట్రవ్యాపితంగా అట్టుడుకుతున్న కార్మికవర్గం

నౌషదా ఉప్పుకార్మిక వాయకుల
నిరాహారదీక్ష

శ్రీకాకుళం జిల్లా నౌషదాలోని ఈస్టుకోస్టు సాయి అండ్ కెమికల్స్ కంపెనీ కార్మిక వాయకులు (ఇదివరకు నోటీసునిచ్చినట్లు మే 19న) శ్రీ ఎన్. వి. కాంతారావు ఆమరణ నిరాహారదీక్షను ప్రారంభించారు. దానిపై శ్రీ కె. కేశవరావు కూడా నిరాహారదీక్ష పూనుకోవాలని నిర్ణయించబడింది.

మేనేజిమెంటు ఉప్పు ఉత్పత్తికి అవసరమైన చర్యలను సకాలంలో గైకొనడం కాకుండా, అదేవినిగా నష్టంవచ్చే పద్ధతులను సరించి, కంపెనీ దెబ్బతినేలా చూశారు. ప్రస్తుతం కార్మికులకు జీతాలు యివ్వలేదు. అందువలన మేనేజిమెంటు “శత్రు సారథ్య దృష్టి” విడనాడి కంపెనీకి, కార్మికులకు నష్టం రాని పద్ధతులను అనుసరించేటట్లు ప్రభుత్వం చూడాలని కార్మికులు కోరుతున్నారు.

కాకినాడ సర్వారాయ
టెక్స్టైల్స్ కార్మిక సంఘ
వాయకుల అరెస్టు

తమ న్యాయమైన డిమాండ్ కోసం ఆందోళన జరుపుతున్న సర్వారాయ టెక్స్టైల్స్ ప్రయివేటు లిమిటెడ్ కార్మికసంఘ నాయకులనూ, ఇతర కార్మికులు కొందరినీ మే 5న కూడా అరెస్టు చేశారు. కార్మికులు తమచట్టబద్ధమైన హక్కులకోసం గత 7 నెలలనుండి పోరాడుతున్నారు.

స్థానిక ఎం.ఎల్.ఎ. శ్రీ ముక్తా గోపాల కృష్ణ కలుగజేసుకొని కార్మికులకూ, యాజమాన్యానికి మధ్య ఒప్పదం కుదర్చడానికి గతంలో ప్రయత్నించారు. ఎం. ఎల్. ఏ, రాష్ట్ర కార్మిక మంత్రుల సమక్షంలో ప్రతిపాదించబడిన సూత్రాలకు కట్టుబడి ఉంటామని చెప్పిన ఫ్యాక్టరీ యాజమాన్యం ఆమరుసటి రోజునే దాన్ని తిరస్కరించింది.

కార్మికులు తమ కష్టాలను తూర్పుగోదావరి లో కలెక్టర్ కూ, పోలీసు సూపరింటెండెంట్లకు విన్నవించుకోడానికి గాను ఒక కోర్కెల వ్రతాన్ని తయారుచేసి ఊరేగింపుకు సన్నద్ధమవుతున్న తరుణంలో పోలీసులు ఒక వ్యానుపై వచ్చి ఫ్యాక్టరీకి

చెందిన యునైటెడ్ వర్కర్స్ యూనియన్ అధ్యక్షుడు శ్రీ బి. ధనరాజు, కార్యదర్శి శ్రీ రామారావు, మరికొందరు ముఖ్య కార్యకర్తలను అరెస్టుచేసి తీసుకుపోయారు.

ఊరేగింపుకు వచ్చిన ఉద్యోగులను బీభత్సంచేసి కలెక్టరు, పోలీసు సూపరింటెండెంట్ల వద్దకు వారిని వెళ్ళనీయకుండా ఆటంకపరచారు.

4 నెలల జీతాలకై చలపల్లి ఫ్యాక్టరీ కార్మికుల సమ్మె

నాలుగునెలలుగా తమకు ఇవ్వవలసిన వేతన బకాయిలను వెంటనే చెల్లించాలని డిమాండ్ చేస్తూ చలపల్లి షుగర్ ఫ్యాక్టరీ కార్మికులు సమ్మెచేస్తున్నారు. మొత్తం 17 లక్షల రూపాయల వరకు వేతనం బకాయిలను యాజమాన్యం చెల్లించాలని కార్మికులు తెలిపారు.

మే 17న సమ్మె సందర్భంగా కార్మికులు సాయంత్రం 4 గంటలకు చక్కెర లారీలను ఫ్యాక్టరీ నుంచి బయటకు పోనీయకుండా గేటు వద్ద అడ్డుకున్నారు.

ఈ సీజనులో లెవీ వంచదార, స్వేచ్ఛా మార్కెట్ వంచదార అమ్మగా యాజమాన్యానికి దాదాపు రూ. 18 లక్షలు వచ్చిందని, అయినా కూడా తమకు జీతాలు చెల్లించకుండా అన్యాయంచేస్తోందని కార్మికులు వివరించారు.

కామీనిషనరీని ఏలూరు డిప్యూటీ లేబర్ కమిషనర్ కు, విజయవాడ అసిస్టెంట్ లేబర్ కమిషనర్ కు, ముఖ్యమంత్రికి, కార్మిక మంత్రికి విన్నవించుకున్నా ఫలితం లేకపోయిందని విచారం వెలిబుచ్చారు.

తమకు బకాయివడిన మొత్తం వేతనాలకు సంబంధించి షుగర్ ఫ్యాక్టరీ బ్యాంకర్ అయిన వ జాబ్ నేషనల్ బ్యాంకు హామీ ఇవ్వాలని లేకపోతే తక్షణం యాజమాన్యమే బకాయిలు చెల్లించాలని కోరారు. ఈ రెండింటిలో ఏదో ఒకటి జరగకపోతే తమ ఆందోళన ఇలానే కొనసాగుతుందని హెచ్చరించారు.

పేపరు మిల్లు కార్మికులు

రాజమండ్రిలో పేపరు మిల్లు కార్మికుల సమ్మెను ‘ఎస్కా’ క్రింద వివేచించారు. స్థానికంగా వుండే తె. దే. కాసన సభ్యునితో సహా అన్ని పార్టీలు ఆసమ్మెను బలపరుస్తున్నాయి సభలను ప్రదర్శనలకు సహితం ప్రభుత్వం నిషేధించింది.

మన రాష్ట్రంలోనే మరోపేపరు మిల్లు కొల్లేరు పేపరు మిల్లు మేనేజిమెంటులో వచ్చిన తగాదా మూలంగా మిల్లు మూత పడింది. ఎలాంటి నోటీసు లేకుండానే మిల్లు మూశారు మూత చట్టవిరుద్ధం కార్మికుల డిమాండ్ పెచర్లజరగవలసివున్న తరుణంలో అలా మూతవేశారు అందుకు ప్రభుత్వ అనుమతిలేదు అందులో ప్రభుత్వ ధనం ఎంతో పెట్టుబడి పట్టారు. పేపరు పరిశ్రమలో లాభాలు అపారంగా వున్నాయి ఈ సంవత్సరం. మేనేజిమెంటు తగాదా మూలంగా మిల్లుమూతపడితే దానిని స్వాధీనం చేసుకొని ప్రభుత్వం నడిపివుండాలి. వెంటనే అలా చేసేందుకు రాష్ట్రంలో చట్టంగూడ వుంది. అయినా ప్రభుత్వం కదలేదు.

రాజమండ్రి పేపరు మిల్లులో కార్మికులు సమ్మెచేస్తే ‘ఎస్కా’ ప్రయోగించారు. కొల్లేరు యజమానులపై ‘ఎస్కా’ ఎందుకు ప్రయోగించారు?

తిరువూరు లారీ కార్మికులు

రెండేళ్ళ క్రితమే వచ్చిన కనీస వేతనాలను అమలుచేయమని తిరువూరులో లారీ కార్మికులు సమ్మె చేస్తున్నారు. రెండు సంవత్సరాల నుండి కనీస వేతనాలు యివ్వక పోవడం చట్టదిక్కారం. అలా దిక్కరించిన వారిపై కార్మికశాఖ కేసులు పెట్టాలి. జైలు శిక్ష ఆ నేరానికి విధింపజేయాలి.

కనీస వేతనాలు చెల్లించకపోవడం ప్రామిక హక్కులను పులంపించడమేనని సుప్రీంకోర్టు తీర్పు చెప్పింది.

ప్రభుత్వ కార్మికశాఖ నిద్రపోతుంటే కార్మికులు సమ్మెకు పూనుకోక తప్పలేదు. చట్టదిక్కారం చేసిన యజమానులు కులసాగానే వున్నారు. సమ్మె చేసిన కార్మికులపై తప్పుడు కేసులు బనాయించి అరెస్టులుసాగించారు పోలీసులు.

బయోలాజికల్ ఇవాన్స్ లో మేనేజిమెంటు

దుర్మార్గు వైఖరి

హైదరాబాద్ లో బయోలాజికల్ ఇవాన్స్ అనే మందుల కంపెనీ చార్మినార్ చౌరాస్తాకు దగ్గరలోని అజామాబాద్ లో వున్నది. దీనిలో సుమారు 500 మంది కార్మికులు పనిచేస్తారు. ఈ కంపెనీకి కూడా బహుళజాతి కంపెనీతో మిలాఖత్ వున్నది. లాభాలు వివరీతంగా వస్తున్నాయి.

1982 ప్రారంభంలో యీ కంపెనీలోని గురింపు యూనియన్ గా వున్న బయోలాజికల్ ఇవాన్స్ వర్కర్స్ అండ్ స్టాఫ్ యూనియన్ సి.ఐ.టి.యు నాయకత్వం క్రిందకు వచ్చింది. ఈ కంపెనీ మేనేజిమెంటు కార్మిక వ్యతిరేక విధానాలను అనుసరించడంలో అందెవేసిన చెయ్యి. 1979లో 25 మంది కార్మికులను, యూనియన్ నాయకులను డిస్ మిస్ చేసింది. 500 మంది కార్మికులు సగం మందిని "క్యాజువల్" పేరుమీద వుంచి గత 10 సంవత్సరాలనుండి దోపిడి చేస్తున్నారు. ఇంతకుముందు ఇందిరా కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంగాని, ప్రస్తుతం అధికారంలో వున్న తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం కాని యీ యాజమాన్యానికి వ్యతిరేకంగా ఏమీ చేయడములేదు.

ఈ మేనేజిమెంటు సి.ఐ.టి.యు. యూనియన్ నాయకత్వానికి వచ్చాక వధకం ప్రకారం కార్మికులను పనిమంది తొలగించుతున్నది. ఈ సం॥రం పై బడినకాలంలో సుమారు 100 మంది కార్మికులను పనినుండి తొలగించింది. దీనిలో ప్రీ కార్మికులు కూడా గణనీయంగా ఉన్నారు. ఇందులో 4, 5 సంవత్సరాలు పరుసగా పర్వసు గలవారుకూడా కలరు. 21 మంది కేసు లేబరు కోర్టుకు ప్రభుత్వ పంపింది.

ఇంతకు పూర్వపు ఎగ్రిమెంటు 1981 డిశంబరు ఆఖరుతో అయిపోయింది. చార్మినార్ ఆఫ్ డిమాండ్స్ 1982 మే లో యూనియన్ తరపున యిచ్చాము. అయినా మేనేజిమెంటు 1983 ఏప్రిల్ వరకు ఏమీ మాట్లాడలేదు. ఈ ఫ్యాక్టరీలో బ్రిటిష్ లాల్ పేట్ నాయకత్వాన మేనేజిమెంటుకు అనుకూలమైన ఒక పోటీ యూనియన్ ను నడిపిస్తున్నారు. మేనేజిమెంటు యీ యూనియన్ లో ఏదిమెజారిటీ యూనియన్ తేల్చాలని పట్టుబట్టింది. అందువల్ల లేబర్ డిపార్టుమెంటు 1983 మే 4వ తేదీన రహస్య

బాలట్ జరపడానికి నిర్ణయించింది. కామ్రేడ్ భాస్కరరావు ప్రెసిడెంటుగా వున్న సి. ఐ. టి. యు. యూనియన్ కు, బ్రిటిష్ లాల్ పేట్ నాయకత్వాన వున్న మజ్దూర్ యూనియన్ కు మధ్య పోలింగు జరగవలసి వుంది. కాని మేనేజిమెంటు రహస్యంగా 1983 ఏప్రిల్ 23 వ తేదీన ఒక ఎగ్రిమెంటును పోటీ యూనియన్ తో చేసుకున్నది. మే 4వ తేదీన ఎన్నికలముందు అంటే 10 రోజులు ముందుగా యీ డొంగ ఎగ్రిమెంటు చేసుకున్నది దాని ఫలితంగా కార్మికులపై పనిభారం పెరగడమే గాక, ఒక్కొక్క పిచ్చకు అర్థగంట పని పెరిగింది. తీరా ఎన్నికలకు ఒకరోజు ముందు బ్రిటిష్ లాల్ మనుషులు కోర్టుకుపోయి "స్టే" తెచ్చారు.

ఈ తతంగమంతా మేనేజిమెంటు చేయించుతూ వున్నది. లేబరు డిపార్టుమెంటు మాత్రం కేవలం ప్రేక్షకులు లాగానే వుండి పోయింది. ఈ విషయాలు లేబరు మినిస్టరు శ్రీ రామచంద్రరావు దృష్టికి కూడా వర్కర్స్ అండ్ స్టాఫ్ యూనియన్ నాయకత్వం తెచ్చింది అయినా ఏమీ ప్రయోజనం కన్పించలేదు. మేనేజిమెంటు దాడి యధావిధిగా కొనసాగుతున్నది. దీనిలో ముఖ్య పాత్రధారి వర్సనల్ మేనేజరు హుస్సేన్. పెక్కూరిటి పేరుతో ప్రీ కార్మికులను కూడా కించపర్చే రూపంలో వ్యవహరిస్తున్నారు.

బీహారులో చిన్న పరిశ్రమల మనుగడకై ఆందోళన

బీహార్ లో ప్రభుత్వ విధానాల ఫలితంగా రాష్ట్రంలో గల సగం చిన్న పరిశ్రమలు మూత వడ్డాయి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వీటికి ఎలాంటి ప్రోత్సాహం కలిగించటం లేదు పెట్టుబడులు లేవు. వస్తువుల అమ్మకానికి మార్కెట్లు లేవు. జంషెడ్ పూర్ లోనే ఉక్కు తయారౌతున్నా తాము కలకత్తా నుండి ఉక్కు దిగుమతి చేసుకోవలసి వస్తున్నదని చిన్న పరిశ్రమల పెడరేషన్ అధ్యక్షులు శ్రీ ఆర్. ఎన్. చౌదే విమర్శించారు.

ప్రభుత్వ విధానాలతో విసుగెత్తిపోయిన ఈ పరిశ్రమలవారు తమ అప్పులు, అస్తులు గూడ ప్రభుత్వానికి యిచ్చేశారు.

అట్టుడుకుతున్న కార్మిక వర్గం

రాశి సిమెంటు దుర్మార్గం

ప్రభుత్వ ధనంతో ప్రైవేట్ పెత్తందారు వడుపుతున్న మరో సంస్థ మిర్యాలగూడెం వద్దనున్న రాపి సిమెంటు ఫ్యాక్టరీ అక్కడ అత్యధిక సంఖ్యక కార్మికులు ప్రొబేషనరీగా పిలవబడుచున్నారు మేనేజిమెంటు ఒక యూనియన్ పెట్టింది. తమ కోర్కెలు తీరడంలేదని కార్మికులు మరో యూనియన్ ఏర్పర్చుకున్నారు. యజమానులకు అది కంటగింపు అయింది యూనియన్ లో బాధ్యులందరినీ క్రమేపి తీసివేయడం, ఇతర కక్ష సాధింపు చర్యలకు పూనుకుంటున్నారు. చక్కగా పనిచేసి ప్రళంసగా ఇంక్రిమెంటు పొందిన కార్మికుడే తనకు అనుకూలమైన యూనియన్ లో చేరేసరికి చేతగాని వాడుగా ముద్రపడుతున్నాడు. ఉద్వాసన చెప్తున్నారు.

అయినా కార్మిక శాఖ కదలదు. కార్మిక మంత్రి రికగ్నెషన్ ఎన్నికలు జరపమన్నారు. మంత్రి చెప్పినా ఆ శాఖలో కదలికలేదు.

ఎన్నికలూ జరపరు. వివాదమూ పరిష్కరించరు. ఇదెక్కడి కార్మిక విధానం ?

పాత పద్ధతినే అనుసరిస్తున్న పోలీసు

శాతవాహన మిల్లు గొడవ

న తెనాలిలో శాతవాహన కోవరేటివ్ స్పిన్నింగ్ మిల్లులో 161 మంది ప్రైవీలను నిలిపేశారు. వారిలో అత్యధికులు ఎలాంటి అలవెన్సులు లేకుండా ఎక్కడెక్కడో మిల్లులలో తమ స్వంత ఖర్చులతో తర్ఫీదు అయి వచ్చారు. కొందరు తమ భూములను ఆ మిల్లుకే చౌకగా యిచ్చినవారు.

రిక్రూట్ మెంట్ లో మేనేజిమెంటులో తగాదాలు ఏర్పడ్డాయి. అవి తీర్చుకునేందుకు ఎంప్లాయిమెంట్ ఎక్స్ చేంజి రూల్స్ ను ఆదం పెట్టుకున్నారు. ఎత్తులకు పై ఎత్తులు వేసుకుంటున్నారు. రూల్స్ మానవ జీవితాన్ని సుఖప్రదం చేయాలిత్తప్ప తరిఫీదు అయిన కార్మికులను వీధుల్లోకి నెట్టడానికి కాదు.

ఏప్రిల్ 29 నుండి సాగుచున్న యం.జి. బ్రదర్స్ కార్మికుల నిరవధిక సమ్మె

అట్టుడుకుతున్న కార్మి క వ ర్గం

కర్నూలులోని యం. జి బ్రదర్స్ అటో మొబైల్స్ వర్కషాపు మరియు సర్వీసు స్టేషన్లకు చెందిన 300 మంది కార్మికులు ఏప్రిల్ 29 నుండి నిరవధిక సమ్మె చేస్తున్నారు.

దక్షిణ భారతదేశంలో అనేక పారిశ్రామిక సంస్థలు గలిగిన యం. జి సంస్థ తన వంస్థలోని కార్మికులకు అతి నికృష్టమైన వేతనాలు చెల్లిస్తూ అదనపు పనిగంటలతో, బానిససర్వీసు కండిషన్లతో పనిచేయిస్తూ క్రేడ్ యూనియన్ హక్కులను కాలరాస్తున్నది. కర్నూలులో గల వర్కషాపు కార్మికులు పి. ఐ. టి. యు. ఆధ్వర్యంలో 1982లో యూనియన్ ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. యూనియన్ ఏర్పడినప్పటినుంచి కార్మికుల కోర్కెల పరిష్కారం కొరకై యూనియన్ అనేక ప్రయత్నాలు చేసింది. అయితే యూనియన్ చేసిన శాంతియుత ప్రయత్నాలన్నీ మేనేజిమెంటు వెతికివల్ల విఫలమయ్యాయి. కనీస వేతనాల చట్టాన్ని అమలుజరపమని, రూ. 80/- కరువుబతెం మంజూరు చేయాలని, యూనిఫారం తదితర సౌకర్యాలు కల్పించాలని కోరిన నేరానికి యూనియన్ ప్రధాన కార్యదర్శిని సస్పెండు చేశారు ఇది అక్రమమంటూ నినాదాలు ఇచ్చినందుకు 8 మంది కార్మికుల్ని ఉద్యోగంలోంచి తొలగించారు. ఈ రకమైన కక్ష సాధింపు చర్యల రద్దు కోరుతూ కార్మికులు నిరాహారదీక్షలు ప్రారంభించారు. కార్మిక శాఖ - రెవిన్యూ శాఖ అధికారులకు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి విసతి వ్రతాలు సమర్పించారు. ఏ ఫలితం లేనందున ఏప్రిల్ 29 నుండి నిరవధిక సమ్మె ప్రారంభించారు.

సమ్మె చేస్తున్న కార్మికులపై మేనేజిమెంటు పోలీసుల ద్వారా దాడులు చేయిస్తూ, తప్పుడు కేసులు బనాయిస్తూ అక్రమంగా అరెస్టులు చేయిస్తూ వున్నది. మేనేజిమెంటుకు అమ్ముడుపోయిన పోలీసులు కార్మికుల 'సమ్మె శిబిరం' కూడా తొలగించారు. ఎంత నిర్బంధం సాగుచున్ననూ 100% కార్మికులు చెక్కుచెదరని మనో ధైర్యంతో సమ్మె కొనసాగిస్తున్నారు.

రాష్ట్ర కార్మికశాఖ మంత్రితో స్వయంగా

కార్మికసంఘ ప్రతినిధులు కలసి పరిసీతితీవ్రతను వివరించి నెల దాటుతున్నప్పటికీ చట్టాలను దిక్కరిస్తున్న యం.జి మేనేజిమెంటు పై ఏచర్య తీసుకోలేదు. కార్మికశాఖ అసిస్టెంట్ కమిషనర్ బహిరంగంగా యజమానుల ఏజెంటుగా ప్రవర్తిస్తూ సమ్మెను బేషరతుగా విరమించమని సలహా ఇస్తున్నాడు.

సంఘీభావ ప్రదర్శన

సమ్మె చేస్తున్న యం.జి. బ్రదర్స్ కార్మికులకు సంఘీభావంగా వట్టణ కార్మికసంఘాల ఆధ్వర్యంలో 26-5-83న పెద్ద ఊరేగింపు, బహిరంగసభ జరిగాయి. 1500 మంది కార్మికులు ఊరేగింపులో పాల్గొన్నారు. పేపరు మిలుకు చెందిన శ్రీ కార్మికులు కూడా పెద్ద సంఖ్యలో పాల్గొనడం విశేషం. అనంతరం మునిసిపల్ ఓపెన్ ఎయిర్ థియేటర్లో 2500 మందితో బహిరంగ సభ జరిగింది. వట్టణ పి. ఐ. టి. యు., ఎ.ఐ.టి.యు.సి.ల నాయకులు ఉపన్యసించారు. యం. జి. కార్మికుల సమ్మెను బలవదుస్తూ మేనేజిమెంటు మొండి వెతికిన బండిస్తూ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వెంటనే జోక్యం చేసుకుని సమ్మెను పరిష్కరించాలని తోరుతూ సభ తీర్మానించింది.

ఐ.ఎల్.టి.డి.

ఐ. ఎల్. టి. డి. ఒక గుత్త సంస్థ. చీరాల ఫ్యాక్టరీని, వరుచూరు డిపోను మూసి రిపేరు మంది జీవనోపాధికి భంగం కలిగించింది. ముఖ్యమంత్రి నేరుగా జోక్యం చేసుకున్నా కంపెనీ తన పట్టు వదలలేదు. మూసివేతకు అనుమతి నిరాకరించే హక్కు ప్రభుత్వానికి చట్టరీత్యావున్నది. అయినా ఆంధ్ర ప్రభుత్వం ఆ హక్కును వినియోగించలేదు.

రాష్ట్రంలో నిరుద్యోగులు

1983 మొదటి మూడు నెలల్లో మన రాష్ట్రంలో ఎక్స్సెంజీలలో 1,12,167 మంది కొత్తగా వుద్యోగాలకై రిజిస్టరు చేయించు కున్నారు. అలా రిజిస్టరు అయిన వారు ఆనాటికి 18,64,000. అందులో 2,50,000 ప్రీటు. ఆ మూడు నెలల్లో ప్రకటించినఖాళీలు 14,467, నింపినవి 10 పేలు. కనీసం వది శాతానికై నా వుద్యోగాలు రాలేదు.

ప్యారీ కంపెనీ (తాడేపల్లి)

తాడేపల్లిలో వుండే ప్యారీ కంపెనీ కార్మికులతో వచ్చిన వప్పందం ముగిసి రెండేళ్లు అయినా, కొత్త వప్పందానికి సిద్ధపడడంలేదు. కొందరు కార్మికుల రిట్రైండ్ మెంటుకు అంగీకరిస్తేనే తాను చర్యలకు సంసిద్ధమని చెబుతున్నది.

అక్కడ వుండేది ఒకే యూనియన్. అదే గురిపబడిన యూనియన్. తుదకు విసిగి కార్మికులు సమ్మె నోటీసు ఇచ్చారు. అది వఖిక్ యుటిలిటీ సర్వీసు. నోటీసు ఇచ్చి నప్పటినుండే కన్సిలియేషన్ ప్రారంభమైనట్టే లెక్క. కన్సిలియేషన్ పూర్తి అయితే తప్ప సమ్మె చేయడానికి లేదు.

కాని గుంటూరు డి. పి. ఎల్. కన్సిలియేషన్ కు పిలవదు సరికదా, అసలు యూనియనే లేదు పొమ్మంటాడు. తాను కన్సిలియేషన్ నడపనంటాడు. యూనియన్ ఉన్నా లేకున్నా వివాదం వివాదమే ఔతుంది. అందులో జోక్యం చేసుకోడం ఆ అధికారి చట్టబద్ధ బాధ్యత. అయినా యజమానులనే తలదన్నే యాజమాన్యపు భక్తిని ప్రదర్శిస్తున్నాడు.

'ఎస్సా' ప్రయోగం

ప్రమాదంతో గని మూత

ధన్బాద్ జిల్లాలో బరోరా బొగ్గుగనిలో మే 11 న సీటి ట్యాంక్ కూలి ఇద్దరు కార్మికులు మరణించారు. కార్మికుల భద్రతకు సంబంధించి మేనేజిమెంటు చూపుతున్న నిర్లక్ష్యానికి నిరసనగా కార్మికులు ప్రదర్శన జరిపారు. దానితో మే 12 నుండి గనిలో లాకౌట్ ప్రకటించారు.

ప్రమాదాలు

ప్రతి వెయ్యిమంది జోబ్ కార్మికులలో 127.21 మంది ప్రమాదాలకు గురౌతున్నారు. రవాణా పరికరాల రంగం కార్మికులు, యంత్రాల తయారీలోని కార్మికులు ప్రమాదాలలో దాదాపు జోబ్ కార్మికుల స్థాయిలోనే వున్నారు.

ప్రాముఖ్యతగల ఒప్పందాలు

ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల కార్మికుల వేతనాల విషయంలో చాలా కాలంగా కొనసాగుతున్న స్టబ్బక బద్దలైంది. బి. పి. ఇ. గెడ్ లైన్స్ను ఢిక్కరించి 10 శాతంమించే వప్పందాలద్వారాకార్మికులు ఆర్థికంగా లాభ పడ్డారు.

వప్పందాలు జరిగిన నాటినుండి తప్ప, గత వప్పందం ముగిసిన నాటినుండి జీతాల బకాయాలు చెల్లించరాదన్న బి.పి.ఇ. సూత్రాలు గూడ ఓడిపోయాయి.

భారత్ హెవీ ఎలక్ట్రికల్స్ లిమిటెడ్లో 1983 మే 23న, ఉక్కు పరిశ్రమలో 1983 మే 24న, బొగ్గు గనులలో 1983 మే 25, 26 లలో ప్రస్తుత ఒప్పందాలు జరిగాయి. అయితే దాదాపు కొత్త ఒప్పందాలు అన్నీ గత సంవత్సరం పెట్టెంబరు నుండి అమలులోకి వస్తాయి. అంటే గత పది నెలలకు వేతనాల బకాయాలు చెల్లిస్తారు.

ప్రధాన అంశాలు

1. మూలవేతనం : అఖిలభారత వినిమయ ధరల సూచీ 470 వద్ద మూలవేతనం 550/-లుగా వుంటుంది.

2. మారని కరువుబతైం 212.40 పైనలుగా వుంటుంది.

3. మారే కరువుబతైం ప్రభుత్వం నియమించే కమిటీ సూచించే విధంగా ప్రతి పాయింటు పెరుగుదలకు కరువుబతైం ఎలా వుండాలో నిర్ణయిస్తారు.

4. ఇంటిఅద్దె అలవెన్సు : ఇంటి అద్దె అలవెన్సు 1978 జీతాల ప్రాతిపదికపై జీతంలో 10 శాతంగాని, రూ. 50/-లు గాని ఏది ఎక్కువైతే అది ఇస్తారు.

ఉక్కు, బెల్ కార్మికుల జీతాలసవరణద్వారా కనీస ప్రయోజనం రూ.91 లే గాక మరో రెండు అదనపు ఇంక్రిమెంటుగూడ ఇస్తారు.

గతంలో ఇంక్రిమెంటు కనీసం రూ.8 నుండి రూ. 35 వరకు ఉండేవి. ఇప్పుడు అది 11 నుండి 55 వరకు వుంటుంది.

1982 డిసెంబరు 31 నాటికి సర్వీసులో వున్న కార్మికులకు ఈ ఒప్పందాలమూలంగా బెల్లో 125 నుండి 213 వరకు

బొగ్గుగనుల్లో 126 నుండి 214 వరకు ఉక్కు పరిశ్రమలో 125 నుండి 213 వరకు కార్మికులు లాభపడతారు.

జీతాలేగాక లీవ్, ట్రావెల్ సౌకర్యాలలోను, ఇతర అలవెన్సులలోనుగూడ ఎన్నో సౌకర్యాలు సాధించబడినవి.

‘కార్మికలోకం’ వచ్చేనెల సంచికలో ఈ వప్పందాల పూర్తి వివరాలను పాఠకులకు అందిస్తుంది.

కొండపల్లి

హెవీఇంజనీరింగ్సులో

కార్మికుని మృతి

విజయవాడ సమీపంలోని కొండపల్లి హెవీ ఇంజనీరింగ్ పరిశ్రమలో ఫ్యాక్టరీ పెడ్డు రేకులను బిగించటానికి పైకిఎక్కిన సందర్భంలో గుడిపూడి అప్పారావు అనే కార్మికుడు క్రిందపడిచనిపోయాడు. ప్రమాదానికి గురైన ఈ కార్మికుడు విజయవాడ ప్రభుత్వ ఆస్పత్రికి తీసుకురాబడగా, అక్కడ మరణించాడు. ఫ్యాక్టరీకి పునాదులులేసిన 1975 నుండి ఇతడు ఆక్కడే పనిచేస్తున్నాడు. ఎనిమిది సంవత్సరాలు అవుతున్నా అతడింకా క్యాజువల్ కార్మికుడుగానే వుంటున్నాడు.

కొండపల్లి హెవీఇంజనీరింగ్సులో యిప్పుడు దాదాపు 800 మంది కార్మికులు పనిచేస్తున్నారు. కార్మికులు ప్రమాదాలకు గురి అయినప్పుడు వారు ప్రాథమిక చికిత్సా సౌకర్యానికై నా నోచుకోలేకున్నారు 20కి మీ దూరంలోగల విజయవాడ ప్రభుత్వ ఆస్పత్రియే వారికి దిక్కుగా వుంటుంది.

ప్రమాదంలో మరణించిన శ్రీ గుడిపూడి అప్పారావుకు ఆర్గురు పిల్లలున్నారు. అందులో పెద్దకుమార్డు ఇదే సంస్థలోనే క్యాజువల్ కార్మికుడుగా వున్నట్టు తెలుస్తున్నది పారిశ్రామిక వాడగా రూపొందిన కొండపల్లిలో ఒక ఇ. ఎన్. ఐ. ఆస్పత్రి అవసరమని కార్మికులు ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నారు.

* సూళ్లూరుపేట ‘షార్’ వుద్యోగుల కోర్కెలు 90 సాతం సాధించుకున్నారు.

వ్యవసాయ కార్మికులకు సంఘ నిర్ణయాలు చెప్పి వుద్యమానికి కదిలించండి !!

వ్యవసాయ కార్మికులకు పనిరోజులే తక్కువ. పనివున్న రోజుల్లో గూడ అతి హీనమైన కూలి యిస్తున్నారు. పెరగుతున్న ధరల మధ్య వారి జీవితం దుర్భరమౌతున్నది.

ఈపరిస్థితి సమీక్షించిన రాష్ట్ర వ్యవసాయ కార్మిక సంఘం రాసున్న పరిణాట తరుణంలో కూలి పెంపు వుద్యమాన్ని సాగించాలని నిర్ణయించింది.

భూమి సీలింగ్ చట్టాలే ఒక ఫార్సుకాగా, వాటి అమలు అంతకంటే హాస్యాస్పదంగా జరిగింది. భూ సమస్య ప్రాధాన్యతను ప్రజల దృష్టికి తెచ్చేందుకు, ప్రస్తుత సీలింగ్ చట్టాలను ప్రగతిశీలంగా మార్పించేందుకు, వున్న దాని సక్రమ అమలుకు వ్యవసాయ కార్మికులు వుద్యమిస్తున్నారు.

భూమి సమస్య పరిష్కారం కానిదే ఆహారసమస్య పరిష్కారం కాదు. కోటాది వ్యవసాయ కార్మికులకు భూమివచ్చి తద్వారా కొనుగోలు శక్తి పెరిగితే తప్ప పరిశ్రమలు సక్రమంగా పనిచేయడంగాని మరిన్ని పరిశ్రమలు ఏర్పడడం గాని సాధ్యంకాదు. అందుకే భూమి సమస్య పరిష్కారం కావడం కార్మికవర్గానికిఎంతో కీలకమైన అంశం.

దేవాదాయ భూముల విషయమై వ్యవసాయ కార్మిక సంఘం పొరాటానికి పిలుపు యిచ్చింది.

ఈ పోరాటంలో రాష్ట్రంలో వున్నరెండు వ్యవసాయ కార్మిక సంఘాలు పాల్గొంటున్నాయి.

వీటిని జయప్రదం చేయడం కార్మికవర్గ బాధ్యత.

అందుకే మీ చుట్టూకా నివసిస్తున్న వ్యవసాయ కార్మికులను కలవండి !

వారికి సంఘాలు చేసిన నిర్ణయాలను వివరించండి !!

వారిని వుద్యమంలోకి కదలించండి !!!

వట్టి మూటలు కట్టి పెట్టోయ్ గట్టి మేల్ తల పెట్టవోయ్

అగ్రిమెంట్ల అమలుకు సిద్ధంకండి

ఆలిండియా లోక్ రన్నింగ్ స్టాఫ్ అసోసియేషన్ 9 వ మహాసభ పిలుపు

9 వ ఆలిండియా లోక్ రన్నింగ్ స్టాఫ్ మహాసభ విజయవాడ జింఖాన గ్రౌండ్స్ లో జూన్ 5, 6, 7 తేదీలలో ఉత్సాహపూరిత వాతావరణములో ప్రారంభమైనది. ఆ మహాసభకు ఎనిమిది జోనల్ రైల్వేల నుండి 2,500 మంది ప్రతినిధులు హాజరు కాగా, సౌత్ సెంట్రల్ రైల్వే నుండి 1000 మంది ప్రతినిధులు హాజరైనారు. మహాసభ ప్రాంగణంలో ఎర్రజెండాతో అలంకరణ, మృత పీఠం సూపము చాలా ఆకర్షణీయంగా అలంకరించబడినవి.

ఈ మహాసభను విజయవాడ డిప్యూటీ మేయరు శ్రీ ఐతా రాములు ప్రారంభించినారు. అసోసియేషన్ అధ్యక్షులు శ్రీ రాజన్ గారు అధ్యక్షత వహించినారు. రాష్ట్ర సి.ఐ.టి.యు. ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ నందూరి ప్రసాదరావుగారి సందేశముతో ప్రారంభమై జాతీయ సి.ఐ.టి.యు. కార్యదర్శి నృసింగ చక్రవర్తిగారి సౌహార్ద్ర సందేశములతో ముగిసింది. సౌహార్ద్ర సందేశాలు ఆలిండియా రైల్వే వర్కర్స్ ఫెడరేషన్ ప్రధాన కార్యదర్శి, ఆలిండియా రైల్వే కాన్ఫడరేషన్ నాయకులు, ఆలిండియా రైల్వే వర్కర్స్ అసోసియేషన్ నాయకులు, ఆలిండియాకోల్ అండ్ యాష్ వర్కర్స్ ఫెడరేషన్ నాయకులు, సౌత్ సెంట్రల్ రైల్వే ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ నాయకులు తమ సౌహార్ద్ర

సందేశాలను ఇచ్చారు. తదుపరి అసోసియేషన్ ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ ఎన్. కె. ధర్ తన నివేదికను ప్రవేశపెట్టినారు. ఈ నివేదికమీద సుదీర్ఘ చర్చలు జరిగినవి. ఆ చర్చలలో మూడు రోజుల పాల్గొన్నారు. తదుపరి ఈ క్రింది తీర్మానములు ఆమోదించబడినవి.

1. నల్గొండ పే కమీషన్ ను ఈ మహాసభ నిరాకరించుచున్నది. రైల్వే కార్మికుల జీతాలు ఇతర విషయాలలో మధ్యవర్తి పరిష్కారానికి నిరాకరించుచున్నది. ఈ సమస్యలపై న రైల్వే కార్మికుల ప్రతినిధులతో రైల్వే బోర్డు ముఖాముఖి చర్చలద్వారా పరిష్కరించాలి

2. లోక్ రన్నింగ్ స్టాఫ్ కార్మికులకు ఒప్పందం ప్రకారం 10 గం|| ద్యూటీని అమలుపరచాలి.

3. రైల్వే కార్మికుల సమస్యలమీద రైల్వే సోదర సంఘాలతో కలసి ఐక్య కార్యాచరణ ద్వారా సమస్యలు పరిష్కారం చేయుటకు అంగీకరించబడినది.

4. లోక్ రన్నింగ్ కార్మికులకు, కార్మికులతో జరిగిన ఒప్పందాల ప్రకారం జీతాలు, రన్నింగ్ అలవెన్సు, యూని ఫారమ్స్, కమిటీల నిర్ణయాలను అమలు జరపాలి.

5. ఇంతవరకు అంగీకరించిన ప్రకారము ప్రమోషన్ సీనియారిటీ ప్రకారం

ఇవ్వాలి. ప్రస్తుతం అమలుజరుగుచున్న సెలక్షనులను రద్దుచేయాలి.

6. పై కోర్కెలను అధికారుల దృష్టికి, ప్రజల దృష్టికి తెచ్చుటకు దళల వారిగా ఆందోళన చేయుటకు నిర్ణయించినారు.

ఇవిగాక ఇంకా కొన్ని తీర్మానాలు చేసినారు. నూతన కమిటీని, 21 మంది కేంద్ర నాయకులను ఎన్నుకొన్నారు.

అధ్యక్షులు :

శ్రీ కె. రాజన్

వర్కింగ్ ప్రెసిడెంటు :

శ్రీ ఎన్. సర్కార్

సెక్రటరీ జనరల్ :

శ్రీ ఎన్. కె. ధర్

డిప్యూటీ సెక్రటరీ జనరల్ :

శ్రీ టి. హనుమయ్య

శ్రీ ఎమ్. ఎన్. ప్రసాద్

కోశాధికారి :

శ్రీ దత్తా గుప్తా

సభానంతరం ఐదువేల మంది కార్మికులతో విజయవాడ రైల్వే కాలనీచుట్టూ ఊరేగింపుతో బయలుదేరి న్యూఇండియా హోటల్ సెంటర్ లో బహిరంగ సభ జరిగినది. బహిరంగ సభలో మహాసభ యొక్క తీర్మానాలు ఇతర విషయాలు వివరించారు. ★

గుంటూరులోని శ్రీ భజరంగ జూట్ మిల్లు లాకౌట్ 3 వేల మంది కార్మికులకు నిరుద్యోగం

శ్రీ భజరంగ జూట్ మిల్లు మేనేజిమెంటు యాత్రీకరణ ద్వారా 1979 నుండి వారానికి 21 షిఫ్టులు, 7 రోజులపని ప్రవేశపెట్టినందున కార్మికులు ఆదివారం ఉమ్మడి సెలవుకోల్పోయారు. దీనికి వ్యతిరేకంగా సి. ఐ. టి. యు. యూనియన్ ఆందోళన సాగించినప్పటికీ, గుర్తింపు సమూహం ఎ. ఐ. టి. యు సి, ఐ.ఎస్.టి.యు సి యూనియన్లు ఒప్పందం చేసుకున్నాయి. ఆదివారాలు వనిచేసినందున బోనస్ 16 శాతం యిసారని కార్మికులకు చెప్పారు. కాని మేనేజిమెంటు నుండి

అలాంటి హామీ వ్రాతపూర్వకంగా పొందలేదు. మేనేజిమెంటు గత 3 సం|| రాలుగా బోనస్ 16 శాతం యివ్వకుండా పేచీ పెట్టడం, కార్మికులు ఆందోళనలు చేయడం జరుగుతున్నది. బోనస్ పై వివాదం కోనసాగుతూనే వుంది. 1980 - 81 కాలాకు 10 శాతం బోనస్ చెల్లించి మిగతా బోనస్ క్రింద అడ్వాన్సు యిచ్చిన 175 రూ|| లు తిరిగి తీసుకొనుటకు మేనేజిమెంటు తలపెట్టింది. పెరిగిన కరువు భత్యం చెల్లించకుండా 2 మాసాలు జాప్యం చేయడం, మేనేజిమెంట్ కరువు భత్యం చెల్లింపుచేస్తు

పై బోనస్ అడ్వాన్సు కోతకు మేనేజిమెంటు ఏకపక్షంగా పూనుతుంది. దీనిని కార్మికులు వ్యతిరేకించారు. బోనస్ 16 శాతం యివ్వని యెడల ఆదివారాలు వనిచేయమని నిరాకరించారు. మేనేజిమెంటు కక్షతో మే 16 నుండి మిల్లు లాకౌట్ ప్రకటించింది. కార్మికులు జిల్లా కలెక్టరుకు, డిప్యూటీ లేబర్ కమిషనరుకు, కార్మిక శాఖామంత్రికి రిప్రజంటేషన్లు పంపినా యంతవరకు ప్రభుత్వం చర్య తీసుకొనలేదు. 3 వేల మంది కార్మికులు నిరుద్యోగులైతే తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వట్లనట్లు వ్యవహరించడంయెడ శ్రీ భజరంగ జూట్ మిల్లు వర్కర్స్ ఫెడరేషన్ (సి.ఐ.టి.యు.) ఖండిస్తూ వెంటనే అక్రమ లాకౌటును ఎత్తివేయించాలని డిమాండ్ చేస్తున్నది.

కనీస వేతనాల చట్టం క్రింద జీతాలేగాక

ఇతర ప్రతిఫలం గూడా నిర్ణయించవచ్చు !

బీడీ పరిశ్రమలో పనిచేసే కార్మికులకు కనీస వేతనాలను పునర్నిర్ణయించింది కర్నాటక ప్రభుత్వం. 1-1-1982 నుండి ఆమలు లోకి వచ్చే ఆ నోటిఫికేషన్ కనీస వేతనాల చట్టం క్రిందగల అధికారాలను వినియోగించు కొని చేసింది.

వెయ్యి బీడీలు చుడితే రు. 7-50 యివ్వాలని ఆంధ్రలో పేర్కొన్నారు 800 బీడీలు చుట్టేందుకు అవసరమైన పొగాకు, ఆకులు యివ్వడానికి యజమాని విఫలమైనా, కార్మికుడు పనిచేయడానికి సంసిద్ధమై యజమాని తన కారణాల మూలంగా పని యివ్వలేక పోయినా, కార్మికునికి కనీసం రోజుకు 4/-లు యివ్వాలని ప్రభుత్వం నిర్దేశించింది. దీనిని "గ్యారంటీ యిచ్చిన వేతనం" అని పేరు పెట్టింది.

ఇలా "గ్యారంటీ యిచ్చిన వేతనం" నిర్ణయించే హక్కు లేదని యజమానులు హైకోర్టుకు వెళ్ళారు. కనీసవేతనాల చట్టం క్రింద కనీస వేతనాలు మినహా మరే పరిహారం నిర్ణయించే హక్కు లేదు. "గ్యారంటీ చేసిన వేతనం" లే అప్ జీతంగా వుంటుంది గనుక ఈ చట్టం క్రింద నిర్ణయించే హక్కు ప్రభుత్వానికి లేదు. అలా లే అప్ యిచ్చే అవకాశం పారిశ్రామిక వివాదాల చట్టం క్రింద మాత్రమే వుంటుంది. అలాంటి లే అప్ అనేది కేవలం ప్యాక్టరీలలో పనిచేసే కార్మికులకు మాత్రమే వర్తిస్తుంది తప్ప స్వంత యిండ్లలో పనిచేసుకునే కార్మికులకు వర్తించదు. కాబట్టి ప్రభుత్వ నోటిఫికేషన్ లో ఈ భాగాన్ని రద్దు చేశారు. ఇదీ యజమానుల వాదన.

అంతేగాదు చట్టంలోని 2(h) సెక్షన్ ప్రకారం యజమాని కార్మికుడు వప్పందానికి వచ్చే అవకాశం, వప్పందంలో షరతులను రెండు పార్టీలు పూర్తిచేయడం అనేవి వున్నాయని, ఇప్పుడు "గ్యారంటీ చేసిన వేతనం" నిర్ణయించడం అలాంటి వప్పందపు షరతులలో కలుగ జేసుకొనడమే కాకుండా గూడా వారు వాదించారు.

దీనిపై కర్నాటక హైకోర్టు తీర్పుచెప్పతూ యిలా వివరించింది.

కనీస వేతనాల చట్టం అను పేరిట ఈ చట్టం వున్నా ఈ చట్టంలో ఈ క్రింది అంశాలు వున్నాయి.

(అ) టైమ్ రేటు లేదా పీస్ రేటున కనీస వేతనాలు నిర్ణయించడం

(ఆ) కనీస ప్రతిఫలం రేటును నిర్ణయించడం

(ఇ) సాధారణ పని దినం అనేదానికి పని గంటలు నిర్ణయించడం

(ఈ) కనీస వేతనాల రేటును నిర్ణయించేందుకు బేసిక్ వేజ్, ప్రత్యేక అలవెన్సులను నిర్ణయించడం

(ఉ) విశ్రాంతి దినాన్ని, ఆ విశ్రాంతి దినానికి పరిహాన్ని లేదా ప్రతిఫలాన్ని నిర్ణయించడం

(ఊ) ఓవర్ టైము రేటును, పీస్ రేటు వర్కర్లకు కనీస టైమ్ రేటును

(ఋ) కనీసవేతనాలు లేదా ప్రతిఫలంలో తక్కువ చెల్లించినందుని తలెత్తే వివాదాల పరిష్కారానికి ఒక అధికారాన్ని ఏర్పరచేందుకు

(మూ) కనీస వేతనాలు లేదా ఇతర సందర్భాలలో చెల్లింపు జరగనందుకు నష్ట పరిహారం నిర్ణయించేందుకు

(ఎ) కనీసవేతనాలు లేదా ఇతర మొత్తాలలో చెల్లింపబడని మొత్తాల చెల్లింపు

(ఏ) ఈ చట్టం క్రింద చెల్లించాల్సిన వేతనాలకు వేతనాల చెల్లింపు చట్టాన్ని వర్తింపజేసే దుకు

(ఐ) సివిల్ చర్యల నుండి వేతనాలకు రక్షణ

(ఒ) కనీస వేతనాలకన్నా తక్కువకు వప్పందాలను నిషేధించేందుకు

(ఓ) అశక్తులైన వారికి చెల్లించదగిన జీతాలకు సౌలభ్యం కలిగించేందుకు

(బి) వేతనాల నుండి మినహాయింపు నిర్ణయించడం

(అం) సాధారణ పనిదినంగా నిర్ణయించబడిన పనిగంటలకన్నా తక్కువ కాలం పని చేసిన వ్యక్తి పూర్తి జీతం పొందవలసిన అవసరంలేని సందర్భాలను, కేసులను నిర్ణయించడం

వీటిని దృష్టిలో వుంచుకుంటే ఆ చట్టం కనీస వేతనాల విషయమేగాక, ఇతర విషయాలలో గూడ ప్రభుత్వానికి అధికారం కలిగి ఉందని అర్థమౌతున్నది.

కనీస వేతనాలు ఒప్పందాల మూలంగా తలెత్తినవిగావు. అవి చట్టరీత్యా నిర్ణయమైనవి అంతేగాదు పనిచేసినప్పుడు చెల్లింపబడేదేగాక, చెల్లించదగిన పరిహారం లేదా ప్రతిఫలం గూడ జీతాలు అనే పదం క్రిందకు వస్తాయి. ఉదాహరణకు సెక్షన్ 13(1) (బి) ప్రకారం వారంతపు విశ్రాంతి రోజున ప్రతిఫలం యివ్వాలి వుంటుంది. అలాగే విశ్రాంతి రోజున పనిచేస్తే ఓవర్ టైం యివ్వాలనేది సహితం నిర్ణయించే అధికారం ప్రభుత్వానికి వుంది.

అలాగే సెక్షన్ 3(2)ను కూడా పరిశీలిస్తే టైమ్ రేటున కనీస వేతనం; పీస్ రేటు కనీస వేతనమేగాక పీస్ రేటున పనిచేసే కార్మికునికి టైమ్ రేటు ప్రాతిపదికను కనీస ప్రతిఫలం నిర్ణయించే హక్కు సహితం ప్రభుత్వానికి వుంది. ఈ మూడవ అంశాన్ని సెక్షన్ 3(2)c గ్యారంటీ చేసిన టైమ్ రేటునే పిలుస్తారు. అలాగే సెక్షన్ 17 ప్రకారం కనీస వేతనాలను నిర్ణయించని పీస్ రేటు కార్మికుల వేతనాలను కనీస వేతనాలు నిర్ణయించిన కార్మికుల కనీస వేతనాలతో సమానం చేసే అధికారం సహితం ప్రభుత్వానికి కలిగి ఉన్నది.

అందువల్ల యజమాని వప్పందంలో తన భాగం షరతుగా మొత్తం కాలానికి పని (మిగతా 14వ పేజీలో)

లీగల్ నోట్స్

(13వ పేజీ తరువాయి)

యివ్వలేక పోతే, అంటే ముడిపదార్థాలవంటివి అందివ్వలేకపోతే పనిచేసిన గంటలకే కొంత కనీస వేతనం ముట్టాలని నిర్దేశించే హక్కు ప్రభుత్వానికి వున్నది.

ఇలా పేర్కొని హైకోర్టు "గ్యారంటీ చేసిన మొత్తం" నిర్ణయించడాన్ని సమర్థించింది.

[జ్యోతి హోం ఇండస్ట్రీస్ V/S కర్నాటక రాష్ట్రం మధ్య వివాదంలో తీర్పు ఎల్.ఎల్.ఎన్. పేజీ 457]

కనీస వేతనాలు

చెల్లించకపోవడం

వెట్టిచాకిరీ

చేయించుకొనడమే

రాజస్థాన్ పబ్లిక్ వర్క్స్ శాఖ కరువు నివారణ పథకం క్రింద మదన్ గంజ్ - హర్మారా రోడ్ ను నిర్మిస్తున్నది. కరువుతో బాధపడుతున్న వ్యక్తులకు సహాయక చర్యగా తలపెట్టిన ఈ పనిలో అనేకమంది వ్యవసాయ కార్మికులు, ప్రయోగపనిచేస్తున్నారు. పేరిలో ఎక్కువ మంది హరిజనులు.

ఇక్కడి కనీసకూలి రోజుకు రు.7/-లుగా నిర్ణయించారు. అలా నిర్ణయించిన నోటిఫికేషన్ లో ఎంతవని చేయాలని లేదు. అయినా కొన్ని గ్యాంగులు తక్కువపని చేస్తున్నాయనే వాదనతో రు. 7/-ల కన్నా తక్కువ చెల్లిస్తున్నారు.

రాజస్థాన్ ప్రభుత్వం కరువు నివారణ పథకాల్లోని వుద్యోగులు (కార్మిక చట్టాల నుండి ఎక్స్ మేషన్) 1964 అనే చట్టం తెచ్చింది. ఈ చట్టం 1964 సెప్టెంబరు 7న చేసిన 1963 జూలై 1 నుండి అమలులోకి వస్తుంది.

ఈ చట్టం ప్రకారం రాష్ట్రంలో కార్మికులకు గల ఏ చట్టమూ కరువు నివారణ పథకాలలో పనిచేసే కార్మికులకూ వ రించదు. అలా వ రించాలని కోరే ఏ దావానూ ఏకోర్టు నివారణకు తీసుకొనరాదు.

ఈ చట్టం వుండి గనుక కనీస వేతనాలు చెల్లించలేదనే వాదన చేసే అధికారం కార్మికులకు లేదని రాజస్థాన్ ప్రభుత్వ వాదన.

ఈ వాదనను సుప్రీంకోర్టు కొట్టివేసింది. కనీస వేతనాల చట్టాన్ని అమలు జరపకుండా ఆపే అధికారం రాజస్థాన్ ప్రభుత్వానికి లేదని స్పష్టంచేస్తూ తగ్గించి జీతం ఇవ్వడం "వెట్టిచాకిరీ చేయించుకొనడమే" నని తీర్పు ఇచ్చింది.

విజయ పవనాలు

కర్నూలు టైలరింగ్ కార్మికుల సమ్మె విజయం

కర్నూలులోని 12 పెద్ద టైలరింగ్ ఫర్మ్ లకు చెందిన 200 మంది కార్మికులు తమ పీస్ రేట్ వేతనాల పెరుగుదల కోరుతూ మార్చి 25 నుండి నిరవధిక సమ్మె ప్రారంభించారు. మాస్టర్ టైలర్స్ (యజమానులు) మొండిగా వుండటం వల ఎలాంటి పరిష్కారం కుదరలేదు. సమ్మె 50 రోజులు సాగింది. కార్మిక శాఖ అధికారులు ప్రత్యేక పాత్ర వహిస్తూ సమ్మె పరిష్కారానికై ఏ కృషి జరపడంలేదు. చివరికి కార్మికుల మనోధైర్యం ముందు యజమానులు లొంగిరాక తప్పలేదు. మధ్యవర్తుల జోక్యంతో జరిగిన సంప్రదింపులలో ఈసంవత్సరానికి వేతనాల్లో 20% పెంచుటకునూ, సంవత్సరం తర్వాత తిరిగి వేతనాలు సవరించుటకునూ అగ్రిమెంటు కుదిరింది.

* కర్నూలుజిల్లా నంద్యాల హొమాలీలు తమ యూనియన్ ఆధ్వర్యం యజమానులతో మే నెల 4న కొత్తవప్పందం కుదుర్చుకున్నారు.

75 కే.జీ.ల బస్తా అన్ లోడింగ్ కు 20 పె నలనుండి 25కు

100 కే.జీ.ల బస్తా లోడింగ్ కు 30 పె నల నుండి 40కు పెంచుకున్నారు.

* తూర్పు గోదావరిజిల్లా కాకినాడ ప్రాంతంలోని 32 రె సమితులలో పనిచేసే కార్మికులు కొత్తజీతాల వప్పందం చేసుకున్నారు.

డ్రైవర్ జీతం రు. 650గాను, అసిస్టెంట్ డ్రైవర్ కు రు. 500లు గాను జీతాలు నిర్ణయించారు. రాత్రి పనిచేసే ఓవర్ టైమ్ యిస్తారు.

మహిళాకార్మికుల కూలి రు. 7-70నుండి రు. 8-00లకు పెరిగింది. రాత్రి పనిచేసే రు. 10-40 యిస్తారు.

కార్మిక సంఘాల

రాష్ట్రవ్యాప్త నిరసన

కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల కార్మిక వ్యతిరేక విధానాలకు నిరసనగాను, రాష్ట్రంలో జరుగుతున్న కార్మిక పోరాటాలకు సంఘభావంగాను, సి.ఐ.టి.యు., ఎ.ఐ.టి.యు.సి., బి.యం.యన్., హెచ్.యం.యన్., రాష్ట్ర శాఖలు యిచ్చిన పిలుపుననుసరించి జూన్ మొదటి వారంలో రాష్ట్రంలో అనేక కేంద్రాలలో నిరసన దీక్షలు జరిగాయి.

విశాఖపట్నంలో జూన్ 3, 4, 5 తేదీలలో టర్నర్ చౌరీ వద్ద కార్మికులు నిరసన దీక్షలు సాగించారు. విశాఖ సమీపంలోని చిటివలనలో జూట్ కార్మికులు నిరసన దీక్షలు జూన్ 2, 3, 4 తేదీలో సాగించారు. ఏలూరులో నిరసన దీక్షలు జరిగాయి. ఖమ్మంలో నిరసన దీక్షలు జరిగాయి, శాసన సభ్యులు నిరసన దీక్షల శిబిరం వద్దకు వచ్చి సంఘభావం ప్రకటించారు.

హైదరాబాద్ లో సచివాలయం వద్ద జూన్ 1, 2, 3 తేదీలలో నిరసన దీక్షలు జరిగాయి. సి.ఐ.టి.యు., ఎ.ఐ.టి.యు.సి., బి.ఎం.ఎన్., హెచ్.యం.యన్. కార్యకర్తలు దీక్షలలో పాల్గొన్నారు. పటాన్ చెరువు, ఉప్పల్, జీడిమెట్ల కేంద్రాలలో కూడా జరిగాయి.

రాజమండ్రిలో జూన్ 5 న ప్రదర్శన, బహిరంగసభ జరిగాయి. సి.ఐ.టి.యు., ఎ.ఐ.టి.యు.సి. అనుబంధ సంఘాలు పాల్గొన్నాయి. సభలో వక్తలు ప్రభుత్వాల నిర్లిప్తతను, యజమానుల దాడులను ఖండించారు. రాష్ట్ర వ్యాపితంగా ఒక రోజు సమ్మెకునమాయతం కావాల్సివుంటుందని హెచ్చరించారు.

తెనాలిలో జూన్ 4, 5 లలో ఆర్.టి.సి. డిపో వద్ద నిరసన దీక్షలు జరిగాయి. అదిలాబాద్ లో జూన్ 2 నుండి నిరసన దీక్షలు. రాష్ట్రంలో పలు కేంద్రాలలో యీ నిరసన దీక్షలు జరిగినట్లు వార్తలయాయి.

విశాఖ పిప్లయార్డులో

సి.ఐ.టి.యు. దిగ్విజయం

విశాఖపట్నంలో పిప్లయార్డులో ఉన్న లేబర్ యూనియన్ ఎన్నికలు మే నెల 28వ తేదీన జరిగాయి. సి.ఐ.టి.యు. దాని మిత్ర పక్షాలు ఈ ఎన్నికలలో ఘనవిజయం సాధించగా ఐ.ఎన్.టి.యు.సి., బి.జె.సి. కూటమి ఘోర పరాజయం పొందాయి. సి.ఐ.టి.యు., తెలుగుదేశం పక్షాల ప్యానల్ కి వచ్చిన అత్య

విజయ పవనాలు

దిక ఓట్లు 2,710 కాగా ఐ.ఎన్.టి.యు.సి. ప్యానల్ కి వచ్చిన అత్యధిక ఓట్లు 1,889.

ఈ క్రింది వారు ఆఫీసు బేరర్లుగా ఎన్నుకోబడ్డారు. గౌరవాధ్యక్షులు : బి. రామారావు (తెలుగుదేశం) అధ్యక్షులు : ఈటి రామారావు (సి.ఐ.టి.యు.) ప్రధానకార్యదర్శి : అడారి సత్యనారాయణ (సి.ఐ.టి.యు.) కోశాధికారి శంకరరావు (సి.ఐ.టి.యు.).

మిగిలిన నలుగురు ఆఫీసు బేరర్ లోను రెండు స్థానాలలో సి.ఐ.టి.యు. ఒక స్థానం తెలుగుదేశానికి రాగా షెడ్యూల్లు కులాల అభ్యర్థులు ఒక స్థానంలో గెలుపొందారు.

మూడేండుగా ఎన్నికలు జరవకుండా కార్మికులకున్న అనేకహక్కులను పోగొట్టిన ఐ. ఎన్. టి. యు. సి., బి. ఎం. ఎస్. నాయకత్వాన్ని కార్మికులు ఈ విధంగా ఓడించారు.

ఆంధ్ర యూనివర్సిటీలో

ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ ఎంపైయాన్ యూనియన్ ఎన్నికలు మే ఆరు వారంలో జరిగాయి. ఈ ఎన్నికల్లో సి. ఐ. టి. యు. అభిమానులైన శ్రీ చింతపల్లి నరసింహారావు ప్యానల్ గెలిచింది. ఈ ప్యానల్ కు 438 ఓట్లు రాగా, ప్రకృతి ప్యానల్ కు 381 ఓట్లు వచ్చాయి.

పై రెండు యూనియన్ లోను సి. ఐ. టి. యు. మిత్రపక్షాల విజయానికి సి. ఐ. టి. యు. ఆంధ్రప్రదేశ్ కమిటీ ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ నందూరి ప్రసాదరావు తమ హద్దాన్ని ప్రకటించారు. గెలిచిన నాయకత్వం కార్మికుల, ఉద్యోగుల న్యాయమైన హక్కులకై గట్టిగా కృషి చేయగలదన్న ఆశాభావం వ్యక్తపరిచారు. పై ప్యానల్ ను గెలిపించిన కార్మికులకు, ఉద్యోగులకు అభినందనలు తెలియజేశారు.

మున్సిపల్ కార్మికులచే

కోర్కెల దినం పాటింపు

ఆంధ్రప్రదేశ్ మునిసిపల్ ఆండ్ పంచాయతీరాజ్ ఎంపైయాన్ ఫెడరేషన్ (సి.ఐ.టి.యు) పిలుపు మేరకు ఈనెల 9న విజయవాడ మునిసిపల్ వర్కర్స్ యూనియన్ ఆధ్వర్యం కార్మికులు కోర్కెలదినం పాటించారు. సాయంత్రం నాలుగున్నర గంటలకు గాంధీజీ మునిసిపల్ హైస్కూలు నుండి

కార్మికులు ఊరేగింపుగా బయలుదేరి, తమ కోర్కెలను నివేదించి, కార్పొరేషన్ కార్యాలయానికి చేరుకొని కమిషనర్, మేయర్, మరియు ప్రజారోగ్య శాఖాధికారికి కోర్కెల పత్రాలను సమర్పించడం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా కార్యక్రమంలో పాల్గొన్న కార్మికులనుద్దేశించి మేయర్, కమిషనర్, హెల్త్ అండ్ సర్జన్ కోర్కెల పత్రంలోని తమ పరిధిలోని అంశాలను పరిష్కరించటకు వెంటనే తగుచర్యలు తీసుకొనగలమని, మిగతా అంశాలపై ప్రభుత్వానికి తెలియజేసి పరిష్కారానికి కృషి చేయగలమని హామీ ఇచ్చారు.

ముఖ్యంగా విజయవాడలో అదనంగా 100 మంది పారిశుధ్యపనివారలను నియమించుట, బిల్డింగ్ కార్మికుల నియామకాలపై ప్రభుత్వం సూత్రప్రాయంగా తమ అంగీకారాన్ని తెలియ చేసిందని, వెంటనే ఈ అంశములను అమలుజరుపుటకు తగుచర్యలు గైకొనగలమని మేయర్ హామీ ఇచ్చారు.

జూన్ 4న

ఐక్యతా దినోత్సవం

1981 జూన్ 4న బొంబాయిలో జరిగిన కేంద్ర కార్మిక సంఘాల, ఫెడరేషన్ల ఐక్య సదస్సు చారిత్రాత్మకమైనది. ఆ సదస్సులో నేషనల్ కాంపెయిన్ కమిటీ యేర్పడటం, నవంబరు 23 న ఢిల్లీలో బ్రహ్మాండమైన కార్మిక ప్రదర్శన, 1982 జనవరి 19న దేశవ్యాప్తంగా జనరల్ సమ్మె కార్మిక వర్గం నిర్వహించిన గొప్ప పోరాటాల చిహ్నంగా యీ సంవత్సరం జూన్ 4న ఐక్యతాదినంగా జరపాలని నేషనల్ కాంపెయిన్ కమిటీ యిచ్చిన పిలుపుపై సి.ఐ.టి.యు. యూనియన్లు అనేకచోట్ల జూన్ 4న ఐక్యతా దినోత్సవాలు జరిపాయి.

ధర్మర్ కేంద్రాల సిబ్బంది

వేతనాలపై నాలుగేళ్ళ ఒప్పందం

జాతీయ ధర్మర్ విద్యుత్ సంస్థ ఆఫీసులో పనిచేసే ఉద్యోగుల వేతనాలు, సవరణ భారాలు చేసారు. కనీసవేతనం రు. 758.90 పైన. కనీసవేతన స్కేలు రు. 550-11-715. గరిష్ట వేతనస్కేలు 950/- రూ.లు.

విజయవాడలో ప్రెస్ వర్కర్స్ జీతం పెరుగుదల

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రెస్ వర్కర్స్ యూనియన్ విజయవాడ బ్రాంచి (సి.ఐ.టి.యు.) కృషి వలన, ఆరు ప్రెస్ లో తప్ప అన్ని ప్రెస్ లోను పనివారికి ప్రస్తుతం ఉన్న జీతాలమీద రు. 50 మొదలు రు. 80 వరకు జీతం పెరిగింది.

మే 28న జరిగిన ప్రెస్ వర్కర్స్ యూనియన్ జనరల్ బాడీలో ఈ ఆరు ప్రెస్ లో కూడా సమ్మె చేసి జీతాల హెచ్చింపుకై కృషి చేయాలని ఏకగ్రీవంగా తీర్మానించారు.

లోగడ ఏప్రిల్ 12న యిచ్చిన మెమోరాండం కి కాంట్రాక్టు ప్రెస్ యజమానులు మొదట ఏ సమాధానం ఇవ్వలేదు దానితో రెండు కాంట్రాక్టు ప్రెస్ లో సమ్మె చేశారు. దీనిపై కాంట్రాక్టు ప్రెస్ లిన్ని లాకౌట్ జరిపాయి. చివరకు మే 17న మాస్టర్ పింట్ ల్స్ వారు, ప్రెస్ వర్కర్స్ యూనియన్ వారు చర్చించారు. పాతిరేట్లమీద ఫారమునకు రు. 5 నుండి రు. 8 వరకు హెచ్చుగా వజూరి ఇచ్చుటకు ఆమోదించబడింది.

మే 18 నుండి సమ్మె-లాకౌట్లు రెండూ విరమించబడినవి.

విశాఖ ప్రెస్ కార్మికుల సమ్మె

విశాఖ ప్రెస్ వర్కర్స్ గత మార్చి నెలలో యిచ్చిన కోర్కెల మెమోరాండంపై ప్రెస్ యజమానులు ఏచర్య తీసుకోనందుకు నిరసనగా సుమారు 500 మంది ప్రెస్ వర్కర్లు ఈ నెల 24 న ఇక్కడ సమ్మె చేశారు.

ప్రెస్ కార్మికులందరూ పాత పోస్టాఫీసు నుంచి కలెక్టర్ కార్యాలయానికి ప్రదర్శనగా వెళ్లి కలెక్టర్ శ్రీ ఎన్. వి. ప్రసాద్ గారికి మెమోరాండం సమర్పించారు.

యూనియన్ అధ్యక్షులు శ్రీ ఎన్. గంగాధరరెడ్డి, కార్యదర్శి శ్రీ విజయరావు కలెక్టర్ గారికి ప్రెస్ కార్మికుల కోర్కెలను వివరించారు.

ప్రెస్ యజమానులతో జాయింట్ మీటింగ్ ఏర్పరచి కార్మికులు కోరినట్లుగా కనీస వేతనాల అమలుకు కృషి చేయగలనని కలెక్టర్ వారికి హామీ ఇచ్చారు. ★

రాజకీయ అర్థశాస్త్ర

పరిచయం

రచన: ఆర్. పేజ్ నాట్

4

డబ్బు - పెట్టుబడిగా దాని రూపాంతరం

ఒక సరుకు విలువ దానిని వుత్పత్తి చేసేందుకు పట్టే సాంఘికంగా అవసరమైన శ్రామిక సమయం బట్టి నిరయమాతుంది. ఒక సరుకుతో మరొక సరుకు మారకం జరిగినప్పుడు ఇది మనకు ప్రత్యక్షంగా కనపడుతుంది.

విలువ ఏ రూపంలో వ్యక్తమౌతుందో, ఆ రూపం వేల సంవత్సరాలలో క్రమేపి అభివృద్ధి బొత్తు వచ్చింది. ఈ మారకము, దానిని విలువ రూపంలో వ్యక్తీకరణ మొదట చెల్లాచెదురు నిరుద్దేశిత చర్యలతో ప్రారంభమైంది ఇది "సాధారణ, నిరుద్దేశిత, చెల్లాచెదురు విలువ రూపం." దీనిలో ఒక సరుకు ఒక పరిమాణంలో, మరో సరుకు మరో పరిమాణంలో మారకం జరుగుతుంది.

ఈ దశ క్రమేపి ఒక సరుకు విలువ, మరొక సరుకు విలువతో పోల్చి గాక, అనేక సరుకుల విలువతో పోల్చే దశకు అభివృద్ధి బొత్తు ది. అతరువాత దశలో అనేక సరుకుల విలువ ఒకేసరుకు విలువలో వ్యక్తీకరింపబడుతుంది. దానినే సార్వత్రిక విలువ రూపం అంటారు. అదేవిలువ డబ్బురూపంలో వ్యక్తం కావడం. బానిసలు, పశువులు, ఇనుము, ఉప్పు, గవ్వలు అన్నీ ఏదో ఒక సమయంలో డబ్బుగా పరిగణింపబడినవి. చిట్టచివరకు అమూల్యమైన ఖనిజాలు యిలా ప్రత్యేక

మారకపు సరుకుగా, సార్వత్రిక సమానమైన సరుకులుగా రూపొందాయి.

ఈ చరిత్రంతా సరుకుల పెంపు మారకాల అభివృద్ధిని సూచిస్తుంది.

ఈ విధంగా డబ్బు విలువయొక్క పరిమాణం, బంగారం అన్ని సరుకుల మారకపు విలువగా తయారౌతుంది. అయితే ఈ మారకపు విలువను ఆ పేరిటగాక, ధర అని పిలుస్తారు. సరుకుయొక్క మారకపు విలువను డబ్బు రూపంలో వ్యక్తీకరించేదే ధర. ఒక సరుకులో నిక్షిప్తమైవున్న విలువ యొక్క డబ్బుపేరే ఆ సరుకుయొక్క ధర.

అయితే ఈ ధర ఒకానొక సరుకులో నిక్షిప్తమైవున్న విలువను మాత్రమేగాక, (నష్టం, డిమాండులవంటి మారే పరిస్థితులనుబట్టి) విలువకు కొద్దిగా ఎక్కువో తక్కువో వుండవచ్చు.

డబ్బు విలువ పరిమాణం మాత్రమేకాదు అది ధరయొక్క ప్రమాణం గూడా. ఒక పరిమాణం బంగారు, ఒకానొక తూకం బంగారం ఉదాహరణకు ఒక బొమ్మ బంగారం అనుకోండి. అది ఒక యూనిట్. బంగారం మొత్తాన్ని ఈ యూనిట్ తోనే పరిశీలిస్తారు.

డబ్బు చలామణికి మార్గంగా. డబ్బు ద్వారానే సరుకులు చలామణి బొత్తాయి. సరు

కులు చలామణి కావడమంటే డబ్బు చలామణి కావడమే మార్కెట్లో అది చేతులు మారుతుండడమే ఒక సరుకు స్థానే మరో సరుకు అందుకునే సాధనంగా అది పని చేయడమే. మారే సరుకుల సంఖ్య. మారకము వేగాన్ని బట్టి డబ్బు చలామణి ఆధార పడి వుంటుంది. మార్కెట్లో డబ్బు తక్కువ వుంటుంది.

సరుకు మారకం అభివృద్ధి అయ్యేకొద్ది కొన్ని సరుకులు చేతికొందిన తర్వాత డబ్బు చెల్లిస్తారు. ఈ దశలో డబ్బు చెల్లింపుల సాధనం బొత్తుంది. అప్పుడే అప్పుయిచ్చువాడు పుచ్చుకునే వాడు తయారౌతారు. అంతేగా కుండా గతంలో వస్తువురూపంలో చెల్లించే వస్తులలాంటివి యిప్పుడు డబ్బురూపంలో చెల్లించబడతాయి.

సరుకుల వుత్పత్తి వందల ఏళ్ళ నుండి - యికా చెప్పాలంటే వేల సంవత్సరాల నుండి వుంది. అలాగే డబ్బు గూడ. అందువల్ల సాధారణ సరుకుల వుత్పత్తికి పెట్టుబడిదారీ సరుకుల వుత్పత్తికి మధ్యగల తేడాను పరిశీలింపాలి.

వస్తువుత్పత్తిదారుడు ఒక సరుకు వుత్పత్తి చేయడంతో ప్రారంభిస్తాడు. ఉదాహరణకు చెప్పాలనుకోండి. వాటిని అతను అమ్ముతాడు. ధరతో తనకవసరమైన ఆహారం, బట్టలవంటి సరుకులు కొనుక్కుంటాడు. దీనినిబట్టి మనం ఒక చలామణిని అర్థంచేసుకోవచ్చు. సరుకు - డబ్బు - సరుకు దీనినే స-డ-స గా మనం రాయవచ్చు. ఇంగ్లీషులో సి - యం - సి అంటారు.

కాని పెట్టుబడిదారు డబ్బుతో ప్రారంభిస్తాడు. అది అతని పెట్టుబడి దానితో ముడి సరుకులు కొంటాడు. కూలీలను నియమించు కుంటాడు. తయారైన సరుకును డబ్బుకు అమ్ముకుంటాడు దీనిని డ-స-డ అని మనం రాయవచ్చు. ఇంగ్లీషులో యం. సి. యం. అంటారు డబ్బు - సరుకు - డబ్బు అన్నమాట.

ఒకరేమో కొనేందుకు అమ్ముతారు మరొకరు అమ్మేందుకు కొంటాడు. దీనిలోనే ఇద్దరికీ మధ్య నిజమైన తేడావున్నది. చెప్పలు అమ్మి ఆహారం కొనుక్కోడంలో ఒక అర్థం వుంది.

(స శేషం)

మహను ఫౌండేషన్
పుస్తకాల పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం సంఖ్య	KLVO 1A 166
పుస్తకం పేరు	50865 లు 50
జాబ్	23/08/23
ముందు లెక్క	Yes
వెనుక లెక్క	Yes
మొత్తం పేజీలు	17
పెద్ద సైజు పేజీలు	No
భాగ పేజీలు	No
లేఖ పేజీలు	No
తయారు చేసినది	pragathi
పేజీలు విడదీసినది	pragathi
స్కాన్ చేసినది	Nandhu
పరీక్ష చేసినది	pragathi
పేజీలు పరిచూసినది	
బైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
స్కాన్ చేయబడింది	
తప్పులు	No
పరిస్థితి	Good